

PROSVESTA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETÖ—YEAR X.

Entered as second-class matter January 25, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., SREDA 13. JUNIJA (JUNE) 1917

STEV.—NUMBER 138.

Issued daily
except
Sundays and
Holidays.

VLAĐNO NADZOROVANJE ŽIVIL.

Zbornični odsek je sprejel predlog, ki daje predsedniku veliko oblast nad živilim sredstvi za producijo.

DAVČNO PREDLOGO ŽE VEDNO SPREMENJAJO.

Washington, D. C. — Zbornični poljedelski odsek je sprejel drugo predlogo, ki daje vladci pravico za nadzorovanje živil. Dvanajst kongresnikov je glasovalo za predlog in trije proti.

Prva živilska predloga se peča z uravnavanjem živilske produkcije, druga pa z razdelitvijo življa in cenami.

Predloga garantira minimalno ceno producentom — farmarjem za pridelek, ki se ne spridi po dobrobiti, ki jih izda predsednik.

Odsek je odvrgel načrt za maksimalne cene, ker je po odsekovem mnenju nepotreben.

Predloga daje vladci avtorativno moč, da lahko omeji in uravnava izdelovanje opojnih in neopojnih pijač iz živil.

Dovoljuje \$2,500,000 za upravne troške in dovoljuje še \$150,000, da se izvedejo še druge dolobe v nji, ki garantirajo minimalne cene, obravnavanje tovarn, rudnikov in drugih obratov, in če je treba, da vlača skrbi za oskrbo s pijačo.

Predloga spadajo živila in karivo. Predloga ne dočaka posebnih posredovalnic, ampak daje predsedniku moč, da določi po kakšnem načinu bo vlača rekahirala živila.

V senatnem odseku se gospodje bolj zavzeti za prohibicijo. Tam so vse vrgli v en lonec: žganje, pivo in druge opojne pijače.

Senatni justični odsek se seveda tudi strinja s prohibicionističnimi določbami.

Ne edimo se temu prav nič. Gospodje milijonarji že zdaj lahko napolnijo svoje kleti z najboljšimi pijačami, da jih jim ne bo smanjalo za dvajset let. Gospodje, ki so tako vneti, da naj ljudstvo pije le vodo, naj najprve skrbe, da bo ljudstvo v Združenih državah povsed na razpolago zdrava pitna voda, potem naj prideše na dan z njihovimi prohibicionističnimi željami.

Kitehin, vodja demokratične manjšine v kongresni zbornici, je drugega mnenja kot gospodje v senatu. Kitehin meni, da morajo bogatini nositi butaro, ki odpade po pravični razdelitvi vojnega bremena nanje. On nient, da bo poizkus senata, ki hoče osvoboditi bogatine te butare, povzročil parlamentarni izgrad v zbornici.

Kitehin ni zadovoljen v dveh slučajih s takško senato. Siromati dobre krajši konec senatne finančne politike, obenem pa hoče senat si prisvojiti nekatere točke v finančni zakonodaji, kot so original, ki jih je sprejela zbornica.

Kongresniki niso zadovoljni s temi senatnimi težnjami.

Zužanje naravnajočega dohodnega dneva v pomnoženo izdajanje zadolžnic.

Prijemanje bogatih korporacij z glase-rokavicami, kar pomeni, da naj si siromaci nosijo težji konec davne butare.

Obdavljanje živilenskih potreščin, ki jih siromak vsaki dan potrebuje v živiljenju.

Oprostitev izdelovalcev municijskega dneva, katerim umiranje narodov na bojnih priča ogromne profite.

Vsi znatenja kažejo, da se senatorji ne odnehačo od svoje taktike, ki olajšava butaro bogatinom in na naklada na ramena siromakov, da pride do spopada med kongresno zbornico in senatom. Gospodje v senatu menda še vedno sanajo, da je vojna pliknik.

Med senatorji so seveda tudi moči, ki niso zadovoljni z delom senatnega odseka. Ti moči sedaj naznajo, da porabijo več svojih vplivov, da bodo protijudske dolorečne v davčni predlogi.

Važna zahteva de-lavcev.

"Liga za javno last" zahteva podprtje, ki daje predsedniku veliko oblast nad živilimi sredstvi za producijo.

EDINA PRAKTIČNA POT.

Chicago, Ill. — Liga za javno ljudsko last ne bo podpirala začetnice svobode, dokler Združene države ne prevzamejo železnice, brzozavrnih in telefonskih naprav in ne izdelata pravičnega načrta za dohodninski davek in plačevanje vojnih troškov.

Clani lige so večinoma strokovno organizirani delavec. Seji je predsedoval John Fitzpatrick, predsednik Delavske federacije v Chicagu, ki je toplo priporočil to sklepo.

Proti predlogu je bila majhna opozicija. Na to je Fitzpatrick pojasnil, da akcije ne pomeni, da ne bodo clani lige kupili bondov.

V resnici je to priznanje začetnice. Če vlada prevzame javne potrebe in vstavi ogromne profite, ji ne bo treba prodajati bondov, da plača vojne troške.

STAVKA RUDARJEV KONČA-NA.

Henryetta, Okla. — Skoraj dva meseca so stavkali rudarji v rudniku Wise, ker je družba samopočasno odpustila Wilsona, ki je bil še natančen pri pregledovanju rudnika, če je plin v njem.

Družba se ni hotela pogajati z rudarji, češ, da so prelomili pogodbo. Naobratno so pa rudarji, opirajoči se na svoje pravo, zahtevali, da imajo pravico do stavke, dokler družba ne sprejme Wilsonea v delo, da lahko dokaže svojo nedolžnost in v spremstvu rudniškega nadzornika pregleda rudnika.

Rudarji so sklicali po dolgotrajnem štrajku izredno sejo lokalne organizacije, katere sta se udeležila William Houston iz Terre Hauth in G. Pogianini iz Indianapolisa, ki je trajala nad štiri ure. Seja je sklenila z veliko večino, da se rudarji zopet vrnejo na delo.

ČEKANJE ŠKOFA.

Chicago, Ill. — V Chicagu se je zbral na konferenci 35 vodiljev metodistske cerkve, kateri je načeloval škof Michelson. Konferenca je sprejela rezolucijo, da naj v vojnem času prepovejo uživanje alkoholnih pijač.

Med drugim je škof Nicholson zinil tudi tole modrost:

"Da, verjame, da bog radi tegata ne dovoli zmage britskemu oružju, dokler vlada ne počisti z opojnimi pijačami."

Od popov, ki so zagrizeni v prohibicijo kot edino sredstvo za odrešitev človeške družbe, smo navajeni slišati marsikatero neučnost. Besede škofa Nicholsona pa presegajo vse bedastoče, kar so jih do sedaj povedali prohibicionisti, obenem pa dokazujojo, da je škof velik nevedenec.

Njemu se niti ne sanja, da vojaki in nemški, avstrijski, italijanski, francoski armadi dobivajo lahke opojne pijače, posebno vino, pomešano z vodo, ker je voda v bližini strelskih jarkov dostikrat ne je največkrat, neuzitna, ker tam gnijejo mrlje. In po njegovih sodbi je zdaj bog jezen na vse in zato ne dovoli zmage.

Take čenče res sodijo v norišnico!

CENA POLJSKEMU PRIDELKU SE JE PODVOJILA.

Washington, D. C. — Poljedelski departement naznana, da je bila letos 1. junija cena za glavne poljske pridelke za 99.8 odstotkov višja kot lani ob tem času, in za 107 odstotkov višja kot v zadnjih desetih letih.

Zivinorejci, ki redi klavno živino, so v maju prejeli 48.4 odstotkov več kot lani ob tem času, in 71 odstotkov več kot v zadnjih sedmih letih.

Med senatorji so seveda tudi

ČAS ZA SKRIVUNE JE POTEKEL.

Vrhovni maršal je ukazal aretirati tiste, ki bi se moral registrirati, pa se niso.

MNOGE DOLETI ZAPOR.

Washington, D. C. — Vrhovni maršal Crowder naznana, da je čas milosti potekel za fante in može v starosti od 21. do 31. leta, ki so se imeli registrirati, pa se niso registrirali.

Izdal je naročilo na zvezne in državne oblasti, da aretirajo vsako moško osebo v določeni starosti, ki se do sedaj še ni registrirala.

V svojem poročilu navaja vrhovni maršal, da naj se oblasti v slučajih, v katerih nastaja dvom glede starosti, obrnejo za pojasmnila na pristojna mesta, kjer je upati, da imajo prave podatke o starosti.

Vojni department izda v kratek temavodila, kako se bodo vršili nabori.

ARETIRAN, KER JE HOTEL PODKUPITI ZDRAVNICA RADI VOJAŠKEGA NABORA.

St. Louis, Mo. — Agentje justičnega departementa so arstirali Louis Bialocka v njegovi trgovini z mešanim blagom na obtožbo, da je hotel podkupiti vladnega uradnika.

Obtožen je, da je dal dr. F. C. Morrisu, članu naborne registračne komisije v 21. wardi sto dolarjev z namenom, da ostane njen sin prost vojaške službe.

Dr. Morris je pomagal uradni kom prijeti Bialocka. Prijavil je Edward J. Brennan, lokalnemu načelniku za justični departement, da mu je Bialock objuhil \$500, če sinu ne bo treba k naboru.

Družba se ni hotela pogajati z rudarji, češ, da so prelomili pogodbo. Naobratno so pa rudarji, opirajoči se na svoje pravo, zahtevali, da imajo pravico do stavke, dokler družba ne sprejme Wilsonea v delo, da lahko dokaže svojo nedolžnost in v spremstvu rudniškega nadzornika pregleda rudnika.

Dr. Morris je pomagal uradni kom prijeti Bialocka. Prijavil je Edward J. Brennan, lokalnemu načelniku za justični departement, da mu je Bialock objuhil \$500, če sinu ne bo treba k naboru.

Dogovorili so se, da plača denar prvega junija. Ko je Bialock prišel, so čakali nanj detektivi, skriti v ordinacijski sobi zdravnika. Bialock je prišel in je dal zdravniku deset desetakov, drugih štirih sto dolarjev je dejal, da jih prinese dan pred registracijo.

Maksimalna kazen za ta prestopek je \$20,000 denarne globe ali 15 let letcev. Sodišče pa lahko izbere oba kazni in obenem ga proglaši, da ne more nikdar več opravljati zvezne službe.

Po nekem drugem poročilu je Bialock stisnil zdravniku zavoj bankovev v roko, ko je odhaljal in pri tem dejal: "Gospod doktor, majhen zavoj za vas. Spomnite se številke 13." Zdravnik pravi, da je številka mladega Bialocka bila 13.

Kako se je stvar zavrnila je težko dognati po kapitalističnih lisičih. Obravnavata bo še le dognala resnico. Fakt je le ta, da so Bialocki arstirali na obtožbo, da je hotel podkupiti zdravnika.

PŠENICA V INDIANI KAŽE DOBRO.

Washington, D. C. — Poljedelski departement eni, da bodo farmerji v Indiani letos pridelali 5,000,000 bušiljev več pšenice kot lani. Letos bodo v Indiani po tej ceni pridelali 24,287,00 bušiljev pšenice, lanski pridelek je pa znašal le 19,440,000 bušiljev.

JAPONSKA VLADA SE TRUDI, DA POMNOŽI ŠTEVILLO LETAL CEV.

Tokio, Japonska. — Japonska ni preskrbljena z letalec in je zaostala v avijatiki. Vojaške oblasti se trudijo na vse kriplje, da pomnože število letalcev. Zdaj je enajst Japoncev dobitilo na letalski šoli v Nipponu diplome za letalec. To je največje število letalcev, ki je bilo izvezzano hkrat.

VРЕME.

Severni Illinois: Nestanovitno in morda deževni nalivi z grmečem v sredo. Hladnejše. Povrhena temperatura v zadnjih 24 urah: 75. Solnce izhaja ob 4:14, zahaja ob 7:25.

Ameriška komisija v Petrogradu.

Poblažljence ameriške vlade so spremili v Zimsko palačo bivšega carja. Ljudstvo je iznenadeno vsled nepridržanega prihoda.

IZJAVA TERESTENKA.

Petrograd, 12. jun. — Ameriška komisija, kateri načeluje Elihu Root, je prišla danes s posebnim vločkom v Petrograd. Na kolodvoru so jo sprejeli zastopniki provizorične vlade in ves štab ameriške poslaništva. Tako nato so spremili ameriške komisarje v Zimsko palačo bivšega carja, ki je danes prvič odprt po revoluciji. Na postaji v Permu je komisar sprejel barona Lamzaj v imenu vojnega ministra in Bazilija Miljev, zastopnika ministrstva za zunanjost.

Petrograd, 12. jun. — Ameriška komisija, kateri načeluje Elihu Root, je prišla danes s posebnim vločkom v Petrograd. Na kolodvoru so jo sprejeli zastopniki provizorične vlade in ves štab ameriške poslaništva. Tako nato so spremili ameriške komisarje v Zimsko palačo bivšega carja, ki je danes prvič odprt po revoluciji. Na postaji v Permu je komisar sprejel barona Lamzaj v imenu vojnega ministra in Bazilija Miljev, zastopnika ministrstva za zunanjost.

Petrograd, 12. jun. — Ameriška komisija, kateri načeluje Elihu Root, je prišla danes s posebnim vločkom v Petrograd. Na kolodvoru so jo sprejeli zastopniki provizorične vlade in ves štab ameriške poslaništva. Tako nato so spremili ameriške komisarje v Zimsko palačo bivšega carja, ki je danes prvič odprt po revoluciji. Na postaji v Permu je komisar sprejel barona Lamzaj v imenu vojnega ministra in Bazilija Miljev, zastopnika ministrstva za zunanjost.

Petrograd, 12. jun. — Ameriška komisija, kateri načeluje Elihu Root, je prišla danes s posebnim vločkom v Petrograd. Na kolodvoru so jo sprejeli zastopniki provizorične vlade in ves štab ameriške poslaništva. Tako nato so spremili ameriške komisarje v Zimsko palačo bivšega carja, ki je danes prvič odprt po revoluciji. Na postaji v Permu je komisar sprejel barona Lamzaj v imenu vojnega ministra in Bazilija Miljev, zastopnika ministrstva za zunanjost.

Petrograd, 12. jun. — Ameriška komisija, kateri načeluje Elihu Root, je prišla danes s posebnim vločkom v Petrograd. Na kolodvoru so jo sprejeli zastopniki provizorične vlade in ves štab ameriške poslaništva. Tako nato so spremili ameriške komisarje v Zimsko palačo bivšega carja, ki je danes prvič odprt po revoluciji. Na postaji v Permu je komisar sprejel barona Lamzaj v imenu vojnega ministra in Bazilija Miljev, zastopnika ministrstva za zunanjost.

Petrograd, 12. jun. — Ameriška komisija, kateri načeluje Elihu Root, je prišla danes s posebnim vločkom v Petrograd. Na kolodvoru so jo sprej

GOSPOD MIRODOLSKI.

Spisal Josip Stritar.

(Nadleževanje)

Nesreča — strela z jasnega neba — skali jim veselo trenotja. Ravno so se podajale ribe, ki jih je bila res sama napravila gospa Jarinova. Prva je bila Zora na vrsti; kar ji padače viliče iz rok na tla v beli pesek. Hitro se pripogne deklika ter jih pobere. Radovan, ki je sedel poleg nje, držal se je, "kakor lipov bog," ni se ganil; da bi posregel, kakor je moškemu dolžnost, svoji sosedi, nevesti! Po vsi pravici torej ga je pokarala gospa:

"Lepo se vedete, gospod Radovan!"

"Hotel sem se ravno pripogniti, a bilo je že prepozno. Zora je tako urna!"

"Kakor postrv! Prepozno; lep izgovor! Moški, kateri sedi poleg gospodične ali pa tudi gospo, vse enako; kaj pa še le poleg neveste! treba da ima pazne oči, da vidii, kaj se godi, kaj se bode godilo. Prepozno! Planiti je bilo treba, posreči jih ali pa vsaj pobrati, če človek ni že tak uren. Vi pa sedite kakor malik ter gledate mirno, kako se trudi lepa sosedka poleg vas. Križ je s takim — medvedom! Uboga Zora, koliko truda ji bude treba, da vas ugledi in omika, vsaj za domačo potrebo! O da bi vas imela jaz nekoliko časa v svoji oblasti; kako hitro bi vas navadila plestat!"

"Gospa! Velika je vaša moč; kar bi hotele, vse bi iz mene storili; a da bi me kedaž naučili plesati, ne verujem; strašno sem neroden in neukreten; prej medveda!"

"Kaj! Plesati! plesati vas bi bilo še učiti treba! Ženin hoče biti in plesati ne znači! O ti moj Bog! Od kod pa ste, iz katerega brloga ste doma?"

"Meni se zdi, da je ta umetnost, o kateri tako navdušeno govorite, gospo, moškemu prav malo potrebna; ženski — ne rečem."

"Torej hočete da naj ženske same plešejo; krasen ples!"

"Tudi tega ne pravim, zdi se mi, da tudi ženska lahko izhaja brez plesa. To pa je gotovo, da je moški, ki pleše smea prikazen."

"Tako! — In David je plesal pred skrinijo miru in sprave; in Sokrat sam je plesal, vaš patron, kakor veste. Kaj pravite zdaj, govorite!"

"Kako je David plesal, ne vem, tudi ni pogovano v svetem pismu; tega pa sem preverjen, da ni plesal ne poike ne mazurke; jaz menim, da je sveti mož samo tako nekako poskakoval od vsej, kakor veli pismo: Veselit se in od veselja poskakujte. A kar se tiče Sokrata, mojega patriona, to vemo na tanko, kako je bilo. Kadar je hotel plesati, zaklenil se je v svojo sobo da ga ni videla živa duša, ne otroci ne žena; kaj bi bila rekla poštana Ksantipa! In lahko si mislimo, kako je bilo njegovo plesanje. Skakal je, zvratal se je mož brez takta, brez gracie; gibati se je hotel, drugega nič, ker je vedel, da je gibanje zdravje telesu."

"Plesal je torej, menite, kakor medved na sejmu!"

"Tako nekako, da, gospa! Kakor medved na sejmu; zato pa tudi ni hotel da bi ga gledal svet; bil je pameten mož, moj patron."

Po tem ostrem dvoboju, v katerem sta prvič gospa Jarinova in Radovan merila svoje moči brez pravega uspeha — zmaga se ni nagnila na nobeno stran — potihne Radovan. Z neko pomembljivo resnobo ogleduje družbo; videti mu je bilo, da se mu zbuja v prsih misel, ki se ne upa na dan. Nastala je bila tista osodepolna tihota, ki nastaja navadno pred hudo uro. Čutila je vsa družba, da plava nad njo siv oblak, ki nič dobrega ne obeta. Po dolgem premisljevanju se ojunači tuladniči in začne:

"Tri ženske, dva moška, število nam ni ugodno, da ne govorim o moči na oni strani, katere sem ravno kar nekoličko izkusil. V strahu in trepetu torej začenjam boj iz katerega se vrnem, kakor boste božja volja in vaša, milostna gospa! Boj začnem ne zase, nego za moške pravice. Karali ste me, gospa, ostro ste me karali, da nisem storil svoje dolžnosti; hudo dolženje! Poskusimo, kako bi se zagovarjal, morebiti celo opravil. Zori so pale viliče iz rok, pobrala jih je sama; to se meni prav pametno zdi, čisto naravno; jaz delam tudi tako. Vi ste drugih misli, gospa! Vi sodite in ne samo vi, gospa; tako sodi velik del ženstva, da je mož dolžnost, streči ženski, po rokah jo nositi, pestovati jo kakor otroka. Tako ravnanje se mi ne zdi primerno; dostojno ni ne možu ne ženil. Daleč za nami so oni srednjiveški časti malikanjanja z ženstvom, one nezdrave, nemoške galanterije. Mož naj spoštuje ženo, enakorodna mu budi, enakopravna."

Pri teh besedah je gospa Jarinovič zabilsknil po ustnah oni ponosni-zaničljivi smeh, o katerem smo prej govorili. Pogovor prej tako prijetno šaljiv, dobil je mahoma resno lico. Predalec je bil zasek, morebiti nehot, Radovan; zdaj mu ni bilo mož več nazaj. Približala sta se bila strelonosna, nasprotna oblaka; mogoče ni bilo več, da bi ne živila strela iz oblaka v oblak.

"Enakorodna, enakopravna bodi žena možu! — dekla, sužnja mu budi, govorimo naravnost, brez okolišev gospod! Ženska je na nižji stopnji, zaostala je za moškim v razvoju. Mož je mož, žena slabost; mož je kronska stvaritev, mož oblast in pravice, po naravnih zakonih; mož je glava, mož gospodar, njemu oblast in slavo in čast; pridele pokleknite in molite! Mož naj gospod; ženska naj služi. Za njim naj se obrača, kakor solnčna ceza za soncem; z obraza naj mu ugiblje, bere želje, izpolnil naj mu jih, predno jih je izgovoril. Blag bodi mož, res, velikodusen, blago potrpljenje imej s siroto, ako je mlada, poslušna, pokorna in podložna; ako vstreza vsaki želji njegovih, bodi si še tako nespametna, oblastna, surova! Kako se vse njene misli in želje sučejo o njem, svojem središči, svojem solncu, iz katerega ji iz-

haja luč, gorkota, življenje; ako mu ni nikdar imnikjer na poti, ne vpraša ga: Kam greš, kje si bil tako dolgo? Zakaj si žalosten, zakaj si vesel? Vsakemu svoje! Mož naj dela, kar hoče, naj hođi, kamor mu drago, naj se kratkočasi, kakor ga veseli. Žena ostani doma pri poslih, pri otrocih; kuhanj, šivaj, pospravlja, da boče vse lepo in snažno, kadar pride domov; glej, da ga pozdravi z jasnim, prijaznim obličjem; ako je slabe voje, pogladu mu skrbni s čela, če je gladka in mehka tvoja ročica. Ako lepo ravnava s teboj, budi mu hvaležna, vesela; ako te graja, kara, daje ti grde priimek, če tudi nisi zasluzila, trpi voljno, poljubljaj šibo, ki te bije; tvoje bode nebeško kraljestvo. A za vse na svetu; nikoli in nikjer ne imej svoje volje; to bi bil upor proti večnim našavnim zakonom. Med štirimi stenami tvojega doma, tvojega kraljestva, naj bivajo vse tvoje želje. Ne glej skozi okno na ulice, kaj delajo ljudje, na nebo, kakšno je vreme; tvojega moža obliče je tvoje nebo; z njega ti sije solnce milosti, na njegovem čelu se ti zbirajo hudočni oblikati, iz njegovih oči se ti bliška, iz njegovih ust ti grmi. Ne zabi, ženska, da si telo brez duše; ne misli, da si človek; ti si stvar blago, ki se proda, ki ima gotovo ceno, ki najdekuje, ako mu je po volji!"

"Z živo besedo ste nam popisali, gospa, ženskih krajov. Ne samo rahločutno žensko, vsako poštovanje, človeštvu na aromoto, nahaja po nekaterih krajih. Ne samo rahločutno žensko vsako poštovanje, možemo srce se v sveti jezi upira proti nevrečni osodi ženstva v na pol dijih jutrovih deželah!"

"Jutrovih dežalah! Ne delajte se nevednega, gospod! Pustimo jutrove dežele; tam niso nesrečne žene doma! tam je vse pošteno, odkrito; tam ni slaperstva in licemerstva; tam se besede zlagajo z dejanjem. Tam so razmere jasne; ženska ve, kaj je njen poklic, kaj je čaka; nihe je ne slepi, nihe ne zbuja v njenih prsh želj, hrepenejna, ki se nikdar ne urešči, ureščiti ne more; nihe ji ne kaže srce, idealna, ki ji sije v nedosežni višini. Česar človek ne pozna, tudi ne želi. Tam je ženska, za kaj je rojena, v čem je njenavrednost; ravna se po tem, zadovoljava je in srečna. Da, srečna je lahko ženska v harem!

"Dobre volje ste, gospod!"

"Ne vedela bi, zakaj — Ne o daljnih jutrovih dežalah, o visoko izobraženi Evropi, kako je stanje ženstva pri nas v visokih palačah in pod nizko slammato streho. Želostno, aramotno, v nebo vpijoče! Tu je tiranstvo domu; hujše, sramotnejše nego pri divjakih; tam je golo, pošteno, tu se zavija v lepo, siparsko obliko, lepotiči se s prijetno donečimi besedami; tu je tiranstvo s prijaznim obličjem; olika, omika: slaperstvo, pobeljen grob!"

Po teh besedah, ki so se vsipale kakor toča iz lepih ust krasne žene, nastane za nekolič časa soparna tihota. Sedeli so tihi, vsak v se za mišljeno. Gospo je bilo videti žal, da je tako strastno, tako iz srca govorila, da je kašila veselje povabiljenim gostom. Zora, ki je sedela poleg nje, poslušala je s zarudelimi lici njene strastne, gorče besede, tako, da ji je skoraj sapo uhajala. Kdo ve, kaj se je godilo v njenem mladem, neizkušenem srcu! Ko jo vidi gospa tako zamišljeno, prime ji z obema rokama glavo, pritisne si jo na prsi in poljubi jo na belo čelo.

Vse je molčalo nekolič trenotij. Zamišljeno je sedel Radovan; take še nikoli ni videl svoje neveste; čudno mu je bilo pri srcu. — Pokojno, gladko je morje, kakor lice otroka, spečega v zibelki. Vse je mirno na ladiji; kdo bi se bał! Jasno je nebo, kakor ribje oko; samo tam proti večerni strani, daleč, daleč vstaja meglica počasi iz morja, dviga se na jasno obzorje, že se je zagostila v bel oblaček. S skrbnim očesom gleda staro pomornik nedolžni oblaček; postaral se je na morju in on ve, kaj pomeni bela meglica; ne dolgo, in dvigne se vihar, zbuže se valovi, in tedaj bodi ti milostivo nebo, ladija! in vam vsem, ki ste na nji! Tako se je bila prikazala Radovanu na jasnen obzorji osodna meglica; videl jo je, a vedel ni, kaj pomeni; malo je še poznal svet in življenje; med knjigami mu je bila pretekla "življenja lepša polovica." Knalo se mu zvedri čelo in vesel, kakor prej, ogovori gospo:

"Res, nesrečo sem imel z ribištvom danes, postrvi mi ni bilo pred oči; vendar današnjega dneva ne štejem med izgubljene. Z očmi gledam danes prvič, kar sem že tako dolgo videti želj — prorokinjo, navdušeno prorokinjo ženske osvoboje! Osvojbo ni prav dobra beseda, vendar emancipacija ina tako neprijeten, tuj glas; recimo torej, osvoboja, ako dovolite, gospo?"

"Kako vam drago, gospod, da se ie umemo."

"Mnogo sem že slišal in bral o ženski osvoboji, tem najnovješnjim vprašanjem družabne ali socialnega življenja — sedanje življenje stoji skoraj iz samih vprašanj, brez odgovorov — vprašati je lahko, odgovarjati težko; mnogo sem slišal in bral o ženskih, katere se, nezadovoljne s svojimi dolžnostmi in pravicami, odmerjenimi jim po naravnih in človeških zakonih, povzrtigujejo nad svoj spol, hrepenev in silijo v to, kar jim bude, kar jim mora biti večno nedosežno. Menil sem do zdaj, da so take ženske samo kakre igralke, pevke, plesalke in enake ženčine, katere so, po svojem stiku ž, prestopile meje svojega spola; tu pa tam kakša postaranja, pozabljena samica, kaj 'nerazumljena', krepkoduha nemška pisateljica z debelosledimi, okroglimi naočniki na prevzetem nosu! Menil sem, da take ženske, ki so se zarotile proti ubogemu moškemu spolu, so doma samo v Ameriki, na Angleškem, na Huskemtu pa tam katera na Nemškem; tako blizu bi jih ne bil ikak; da so med njimi tudi take žene, kakor mi je stopila danes prva pred oči, tegi bi si ne bil nikdar misili. Prej sem menil, da se nam ni bati te nove zarote; zdaj vidim, da sem sošil lahkomiseln; zdaj vidim, kaj nevarnost prej vsemu moškemu rod! Konec bode našega gospodstva, morebiti celo našega bitja, kadar se dvigne nad nas silni maščevalni roj novih Amazon, njim na čelu vi, gospo, vijajna kraljica, Pentezija!

"Enakorodna, enakopravna bodi žena možu! — dekla, sužnja mu budi, govorimo naravnost, brez okolišev gospod! Ženska je na nižji stopnji, zaostala je za moškim v razvoju. Mož je mož, žena slabost; mož je kronska stvaritev, mož oblast in pravice, po naravnih zakonih; mož je glava, mož gospodar, njemu oblast in slavo in čast; pridele pokleknite in molite! Mož naj gospod; ženska naj služi. Za njim naj se obrača, kakor solnčna ceza za soncem; z obraza naj mu ugiblje, bere želje, izpolnil naj mu jih, predno jih je izgovoril. Blag bodi mož, res, velikodusen, blago potrpljenje imej s siroto, ako je mlada, poslušna, pokorna in podložna; ako vstreza vsaki želji njegovih, bodi si še tako nespametna, oblastna, surova! Kako se vse njene misli in želje sučejo o njem, svojem središči, svojem solncu, iz katerega ji iz-

Naznanila in vabilo

West Wiesen, Pa. — Naznanjam članom društva "Abazia," štev. 191 S. N. P. J., da se od sedaj naprej vrste redne mesečne seje v prostorih br. John Kučel in sicer ob devetih urah do popoldne in ne več popoldne kot dosej. Opazjam vse člane omenjenega društva, da naj si to dobro zapomni. — John Matetič, tajnik.

Gilbert, Min. — Opazjam člane društva "Slovenski rudar," štev. 182 S. N. P. J., da se vdeleže prihodnje mesečne seje, katera se vrši 17. junija t. l. polnočevino, ker imamo na dnevnem redu več važnih točk. Obenem naznam vsem članom naklada 25c na vsakega člana (ice) za mesec junij, da se društvena blagajna nekolicina opomore. — John Matetič, tajnik.

Cleveland, O. — Društvo "Jadranska Villa," štev. 178 S. N. P. J., priredi 17. junija t. l. svojo poletno veselico in izlet na Jos. Kastelicove farme v Euclidu, O. — Ker je ena četrta vmesna veselica namenjena za Slovenski Narodni Dom, je dolžnost vsakega člana ženstva v na pol dijih jutrovih deželah!

"Jutrovih dežalah! Ne delajte se nevednega, gospod! Pustimo jutrove dežele; tam niso nesrečne žene doma! tam je vse pošteno, odkrito; tam ni slaperstva in licemerstva; tam se besede zlagajo z dejanjem. Tam so razmere jasne; ženska ve, kaj je njen poklic, kaj je čaka; nihe je ne slepi, nihe ne zbuja v njenih prsh želj, hrepenejna, ki se nikdar ne urešči, ureščiti ne more; nihe ji ne kaže srce, idealna, ki ji sije v nedosežni višini. Česar človek ne pozna, tudi tegi je želi. Tam je ženska, za kaj je rojena, v čem je njenavrednost; ravna se po tem, zadovoljava je in srečna. Da, srečna je lahko ženska v harem!

"Dobre volje ste, gospod!"

"Ne vedela bi, zakaj — Ne o daljnih jutrovih dežalah, o visoko izobraženi Evropi, kako je stanje ženstva pri nas v visokih palačah in pod nizko slammato streho. Želostno, aramotno, v nebo vpijoče! Tu je tiranstvo domu; hujše, sramotnejše nego pri divjakih; tam je golo, pošteno, tu se zavija v lepo, siparsko obliko, lepotiči se s prijetno donečimi besedami; tu je tiranstvo s prijaznim obličjem; olika, omika: slaperstvo, pobeljen grob!"

"Vabi se najudajne vsa slovenska društva v Clevelandu in okolici, da se vdeleže v mnogobrojnom prihodnjem mesečnem seju, katera se vrši 17. junija t. l. ob devetih urah do popoldne v prostorih F. A. Honsen Hall št. 129 W. Main St. — Pozivajo se vse čladiči iz Orient, Frankfort Heights in West Frankfort, Ill. da se vdeleže te seje, so bo postopalo z njima po pravilih. — Mary Kasun, tajnik.

Cleveland, O. — Opazjam člane društva "Vipavski raj," št. 312 SNPJ, da se polnočevino vdeleže prihodnje mesečne seje, katera se vrši 17. junija t. l. ob devetih urah do popoldne v mnogobrojnem programu. — Osnovna naklada 25c na vsakega člana (ice) omenjenega društva, da se vdeleže naša veselice, ter se takem dobitku pridomogli, da je naša društvena blagajna izgubila tako nevarno bolezni — sušico. — Frank Se-dej, tajnik.

Newburg, O. — Opazjam člane društva "Slava," štev. 173 S. N. P. J., da se vdeleže prihodnje mesečne seje, katera se vrši 17. junija t. l. ob devetih urah do popoldne v mnogobrojnem programu. — Osnovna naklada 25c na vsakega člana (ice) omenjenega društva, da se vdeleže naša veselice, ter se takem dobitku pridomogli, da je naša društvena blagajna izgubila tako nevarno bolezni — sušico. — Frank Se-dej, tajnik.

Bridgeport, O. — Društvo "Edinstvo" št. 13 S. N. P. J. najutopljeno vse v deželah v mnogobrojnem programu. — Na dnevnem redu v mnogobrojnu veselico v mnogobrojno obiskovalcev, ki morajo rešiti in radi tegu je želeti, da se vsi člani vdeleže te seje. To velja posebno za bolniške obiskovalce, ki morajo na vsaki seji poročati o

GLASOVI IZ AVSTRIJE.
STRANNO STANJE V AVSTRIJI.

(Po Slov. Svetu.)

Položaj v Avstriji je po vseh prihajajo iz stare domovine grozen in obopen. Ne samo, da vlasta strašna draginja za vse življenske potrebsčine, temveč je že zelo že vsega primanjkovati. Predujmo si lahko, kakšen morebiti resnični položaj, ako opisujejo celo razni avstrijski listi to stanje kot neznošno. V naslednjem prinašamo zbirko takih vesti, ki so prej premile in nepopolne, kar pa pretirane. Kdor ana čital med vrsticami, bo opazil zvezzo med posameznimi in si bo tudi lahko predočil posledice teh dejstev.

"Slovenski Narod" piše 12. aprila pod naslovom "Kruh v Avstriji" sledče: "Moki za kruh bodo pridigli razne primesni. Kako javlja 'Die Zeit', bodo primali moki predvsem otroke in zmeti posušeno deteljo".

V zadnjem času je bilo čitati v angleških listih, da je neki nemški profesor priporočal Nemcem, da naj prično uživati deteljo, na poseben način pripravljeno. Kako se razvidi, bo ali je pa že dela Avstrijo in njene prebivalce ista usoda.

Da tudi letošnja letina ne bude posebno dobra, je razvidno iz vesti, katero je priobčil "Slovenec" 19. aprila. V dopisu iz Dolenjskega se med drugim glasi: "Letošnja setev slabo napreduje, živine za delo ni veliko ostalo. Krompirja so dosedaj zelo malo posadili, dasi se navadno sadi že v marcu. Ozimina ni propadla, samo ječmena ne bode. Klaje za živino primanjkuje. Poniekod pušijo slamo in streh in jo polagajo živini. Da ne more tako prehranjenia živil delati in da ne morejo krave imeti mleka, je razumljivo. Livade so polne krtin, nikogar pa ni, da bi izravnal. Rudca detelja je zela slabo vspeva."

Tudi uradno se priznava posmanjanje živil in opasnost položaja. Tako poroča "Tagespost" 24. aprila, da se je izrazil predsednik deželnega oskrbovalnega odbora baron L. Kuertki: "Od-krito moramo priznati, da nas čaka dva kritična meseca. Ako se v vsakem oziru omejimo na dim mogoče majhno mero, in akо bomo varčni, bomo morda izhajali s hrano v rezervi."

"La Tribune de Geneve" poroča od 23. aprila: "Secolu javlja, da iz italijanskega vojnega stanja: 'Vesti o notranjem stanju v Avstriji so od dne do dne hujše. Vse stradanja nastajajo nemiri; največji nemiri se vrše na Češkem, kjer so oblasti prisiljene, rekvirirati večji del semena, da prepreči javen upor.'

Glad se pojavlja tudi v Dalmaciji in Hrvegovini; dnevnici odmerik kruha je padel na 200 gramov za osebo in preskrba prebivalstva je nemogoča.

Vsi osumljeni hercegovski pravaki so bili internirani. Skratka Srbe obsojajo in obesajo kar na stotine. Samo vojno sodišče v Trebinju je dalo obesiti tekom šestih mesecev 400 oseb. Krvniki so ogroški vojaki.

Na ogrskem se nahaja po ljubljanskem "Slovenec" veliko vojnih begunov, od katerih se mnogi še nikdar niso javili k pregledovanju. Minilo soboto jih je bilo na glavnem trgu na Reki mnogo aritetiranih. Za preganjevanje takih beguncov so organizirane posebne žendarmerijske patrulje."

"Edinstvo" piše 17. aprila o cehah v Trstu sledče:

Cena govedine: Prednji del po 5.36 K kg, boljše meso po 6.96 K kg. Cena jagnjetini: Prednji del po 6.56 K kg, boljše meso po 7.52 K kg.

Na vsako izkaznico za živila se more dobiti le ena osminka kg."

Vsled posmanjanja hrane se je na eni strani zelo povisala umrjavost ljudi, na drugi strani pa je tudi število porodov zelo padlo. Tako poroča "Agramer Tagblatt" 12. aprila: "Medtem ko je umrlo v normalnih mirnih časih v Zagrebu po štiri do šest oseb na dan, se je to ktevilo za časa vojne poštorilo, kajti sedaj umrje vsaki dan več kot dvajset oseb."

"Slovenec" pa piše 12. aprila: "Narodni listy" javljajo, da se ni v prščkih predmestijih Novomesto in Jožefovo narodilo od 18. do 24. marta ne eno dete. Zelo karakteristično za 50,000 prebivalcev."

Širom Amerike.

MESARSKI KRALJI PROJACIJO ZA ZNIŽANJE VODNE GENE.

Kansas City, Kans. — Mesarski kraljem se zdi, da so napravili še premašilo milijonov profita in vložili so prošnjo na trgovsko zbornico, naj dela na to, da veliki konzumentje dobe vodo bolj posenci. Sedaj plačajo sedem centov od tisoč galon vode, imeli bi jo, pa radi po pet centov tisoč galon.

Mesarski kralji znajo povediti, da so se vse surovine podražile, kendar je treba podražiti mesne produkte. Če pa mesto velikim konzumentom, ki porabijo do 3½ milijone galon vode na mesec, podraži vodo, ker se je podražil premog in drug material, ki ga rabijo pri vodovodnih napravah, tedaj pravijo mesarski kralji, da to ni vzrok za podražitev vode.

Gospodom mesarskim kraljem se ne more očitati, da ne znaajo varovati svojih interesov. Če bi delavei znali tako varovati svoje interese kot mesarski kralji, bi bil svet kmalu brez milijonarjev in milijardarjev, kar bi seveda ne bila nesreča za delavsko ljudstvo.

OSKRBA OBLEKE ZA MORNARJE JE TEŽKO VPRABA NJE.

Washington, D. C. — Velika skrb je bila, kako preskrbe obliko za mornarje v ameriški mornarici. Mornarica šteje skoraj šestdeset tisoč mož več kot pred proglašenjem vojnega stanja, in zato je bilo treba preskrbeti oblike.

Zdaj se vprašanje rešuje zato, da se oblike 10,000,000 jardov platna.

Mornariški tajnik poroča, da tovarna v Charlestonu, S. C., izdele 40,000 belih oblik na mesec, kmalu jih bo pa izgotovila 100,000 na mesec, ko bo zgrajen prizdek tovarni. Privatni podjetniki bodo pomagali izdelovati oblike iz sukna, tako, da se producija usknenih oblik pomnoži od 20,000 na 70,000 v mesecu.

STAVKA CESTNIH POMETAČEV JE KONČALA S KOMPROMISOM.

Chicago, Ill. Cestni pometači v prvi in osemnajstti vardi so zahtevali, da se jim plača povločna za petdeset centov na dan. F. J. Beuett, komisar za javna dela, jim je ponudil 25¢ povločanja na dan. Po daljši razpravi je bila ponudba sprejeti in mestni svet je takoj odobril novo lestevico. S tem je bila odvrnjena stavka.

Do sedaj so imeli cestni pometači pri osemurnem delu \$2.50 na dan. Odslej bodo dobivali po \$2.75 na dan.

DELAVCI ZAHTEVAJU, DA SE OSTRO NASTOPI PROTIV DERUHOM Z ŽIVILI.

Washington, D. C. — Zastopniki vseh velikih delavskih strokovnih organizacij so apelirali na predsednika, da se posluži vseh sredstev in svoje moći, da atopijo zakonske predloge za nadzorevanje živeža v veljavno ne kasnejši kot s prvim julijem.

V delegaciji so bili zastopniki Ameriške delavske federacije in starih železniških bratovščin.

Delavci so se odločili, da apelirajo na predsednika po dveh konferencah, ki so jih obdrževali zastopniki strokovno organizirane delavštva in nekateri kongresniki, med katerimi je bil tudi socialistični kongresnik Meyer London iz New Yorka.

Kako potrebno je, da pridejo živila pod vladno kontrolo dokazuje dejstvo, da v Franciji stane hlebec kruha, ki tehta 35 unc, le osem centov, mejtem ko ameriški delavec plača deset centov za hlebec kruha, ki tehta le 14 unc.

PRISOTNOST DUHA JI JE REŠILA ŽIVLJENJE.

Philadelphia, Pa. — Ko je Mary Field kuhalna večerjo, se je začagal njen žal. Mary je hitro skočila v bano vode, ki je bila praviljena za kopek. Pozabilo je pa vtakniti glavo pod vodo in tako si je osmodila lase.

Mary si je s tem rešila življene, kljub temu je pa dobila tako hude opokane, da so jo morali prepeljati v bolnišnico.

Istotako poroča "Slovenski narod" 16. aprila o padanju porodov na Ogrskem: "V Budimpešti se vrši sedaj enketa, pri kateri se razpravlja o sredstvih za borbo proti raznim, zlasti spolnim boleznim. Pri tej razpravi je naveadel ekselenc Lukač na podlagi uradnih podatkov statistiko, ki kaže, kako zelo je padio število porodov na Ogrskem. Leta 1913 je bilo 640,000 porodov, leta 1915 pa 420,000 in leta 1916 samo 290,000."

Pod naslovom "Stanje našega kmeta" piše "Hrvatski Dnevnik" 22. aprila v dopisu iz enega najbogatejših krajev Bosne—Posavje sledče:

"... Pri draginji in posamezni hrani, ki se vse pogosto pojavi, bo opazil zvezzo med posameznimi in si bo tudi lahko predočil posledice teh dejstev.

"Slovenski Narod" piše 12. aprila pod naslovom "Kruh v Avstriji" sledče: "Moki za kruh bodo pridigli razne primesni. Kako javlja 'Die Zeit', bodo primali moki predvsem otroke in zmeti posušeno deteljo".

V zadnjem času je bilo čitati v angleških listih, da je neki nemški profesor priporočal Nemcem, da naj prično uživati deteljo, na poseben način pripravljeno. Kako se razvidi, bo ali je pa že dela Avstrijo in njene prebivalce ista usoda.

Da tudi letošnja letina ne bude posebno dobra, je razvidno iz vesti, katero je priobčil "Slovenec" 19. aprila. V dopisu iz Dolenjskega se med drugim glasi:

"Letošnja setev slabo napreduje, živine za delo ni veliko ostalo. Krompirja so dosedaj zelo malo posadili, dasi se navadno sadi že v marcu. Ozimina ni propadla, samo ječmena ne bode. Klaje za živino primanjkuje. Poniekod pušijo slamo in streh in jo polagajo živini. Da ne more tako prehranjenia živil delati in da ne morejo krave imeti mleka, je razumljivo. Livade so polne krtin, nikogar pa ni, da bi izravnal. Rudca detelja je zela slabo vspeva."

Zaplemba imetja. — (Tagespost, 11. aprila.) Deželna sodnija v Gradeu je odredila zaplemba imetja Edvarda Šajna iz Knežaka na Kranjskem, ki je obtožen, da je pobegnil k sovražniku. Istočasno je odredila zaplemba imetja Ljudevita Vagaja, gimnazijalnega profesorja v Ljubljani, ki je obdožen veleizdaje in zločina proti varnosti državne vojne sile.

Cena kruha. — (Slovenec, 29. aprila) — "V Rožaju, okraj Peč (Crnogora) znaša maksimalna cena za en kg. kruha 4 krone 80 viharjev."

Slovenci zahtevajo združenje z mletačkimi Slovenci. — (Slovenec, 13. aprila) — V Hamburgu je rekel Fritz Bley tekom svojega predavanja o Bismarcku: Po letu 1866 ni Bismarck rad priznat, da se odstopi Italijanom mletačko province. Sedanja vojna mora izpolniti Bismarckov nasvet, da naj dobi Avstrija oni del, kjer so naseljeni Slovenci. To je za nas Slovenec zelo važno. Princip narodnega edinstva naj pokrije Italija, da gripadijo mletački Slovenci Slovencem in da nima Italija nikake pravice do tega dela našega naroda."

Avtrijsko vojno ministrstvo za Voenamoc. — (Slovenec, 14. aprila.) Nemški list iz Celovca poroča, da je javil predsednik vesenemskega društva za Koroško na seji, ki se je vrnila v Celovca, da se je društvo zaradi razvijanja nemškega života v Trstu obrnil na vojno ministrstvo, oziroma na potrebo otvoritve načrte šole v Trstu z nemškim učnim jezikom, obrnilo v obrambu svojih lastnih interesov svojo pozornost na otvarjanje takih šol v Trstu. Društvo je z zadovoljstvom sprejelo to vest.

Avstrijsko vojno ministrstvo za Voenamoc. — (Slovenec, 14. aprila.) Nemški list iz Celovca poroča, da je javil predsednik vesenemskega društva za Koroško na seji, ki se je vrnila v Celovca, da se je društvo zaradi razvijanja nemškega života v Trstu obrnil na vojno ministrstvo, oziroma na potrebo otvoritve načrte šole v Trstu z nemškim učnim jezikom, obrnilo v obrambu svojih lastnih interesov svojo pozornost na otvarjanje takih šol v Trstu. Društvo je z zadovoljstvom sprejelo to vest.

Stajerski Nemci denuncirajo Slovenia. — (Slovenec, 11. aprila) — V Grazu Tageblatt čitamo, da imajo Nemci v Mariboru zopet skrbi, ker so panislavisti kupovali zravnatelje vojne s pomočjo slovenskih denarnih zavodov nemške hiše. Nemci so podpisovali avstrijska vojna posojila, slovenski denarni zavodi pa so zaostali daleč za njimi, ker so raje kupovali nemške koke. Ponovili so zopet zahtevo, da naj uči nemške dijake nemški profesor slovenščino. "Stajere" v Ptuju je prvega aprila ponovil očitanje, da so politični voditelji za Srbe in Rume. Zdi se mu, da niso niti sedaj izpremenili svojega mišljenja in da hočejo ostati to, kar so bili pred vojno.

"Slovenec" pa piše 12. aprila: "Medtem ko je umrlo v normalnih mirnih časih v Zagrebu po štiri do šest oseb na dan, se je to ktevilo za časa vojne poštorilo, kajti sedaj umrje vsaki dan več kot dvajset oseb."

"Slovenec" pa piše 12. aprila: "Narodni listy" javljajo, da se ni v prščkih predmestijih Novomesto in Jožefovo narodilo od 18. do 24. marta ne eno dete. Zelo karakteristično za 50,000 prebivalcev."

RUDARSKIE SKUŠNJE.

Springfield, Ill. — Skušnje za rudarje v Illinois se vrše slednji dne: 14. junija v Spring Valleyju, 15. junija v Cantonu, 16. junija v Peoriji, 19. junija v Breesu, 20. junija v Bellevillu, 21. junija v Stauntonu, 27. junija v Panu in 28. junija v Springfieldu.

ZELEZNISKA NEZGODA.

Montgomery, Mo. — Občni vik na Wabash železnični, prihajajoči iz Kansas Cityja, je blizu Benton Cityja zavozil v jarek. Več potnikov je dobilo poškodbe, šest voz je zapustilo.

NOVA STROJNA PUŠKA.

Olympia, Wash. — George H. Garrison je iznašel novo strojno puško 25. kalibra. Strojna puška je izdelana po novem principu, detajli strojne puške so vojna tajnost.

Garrison je odpotoval s strojno puško proti vzhodu, da jo preiskusi.

V MEHIKI SE PRIPRAVLJAJO ZA PREHRANITEV LJUDSTVA

Washington, D. C. — General Carranza je izdal oklic na mehiško ljudestvo, naj obdelava kolikor največ mogoče sveta, da ne bo primanjkovalo živeža za prehranitev ljudstva.

CHIKAŠKE VESTI.

Usoda delavca. — V pondeljek popoldne se je ponesrečil 48-letni William Delt, stanovanec v Campbel Ave. št. 5622, kateri je opravljal službo pri Armour & Co. kot paznik. Ko je lokomotiva prepljavala železničke vozove sem in tja, je prišel William Delt med dve vozovi, kateri sta ga popoloni ma zmečka.

Dekle prepodila roparja. — Go-

spodija Elizabeth Yore, stanujoča na 2036 La Crosse Ave., je v pondeljek popoldne prepodila roparja, kateri je hotel oropati blagajno na naduljenci železnični na Oak Park Ave. Neki neznanec je prišel na postajo, pomoli samokres skozi okno in zahteval od blagajničarke denar. Toda ona je zagrabila za samokres in ga držala, medtem je pa pozvonila na policijsko postajo. Ko je ropar to opazil, je sputal samokres in odšel hitrih korakov. Ko je policija prišla na postajo, je našla samo samokres, o roparju pa ni bilo duga.

Dva mrtva, šest ranjenih. — Negzode pri avtomobilni vožnji se v zadnjem času tako množe, da bodo kmalu več žrtev zahtevale, kot pa na evropskem bojišču.

Pri avtomobilski nesreči, katera se je dogodila v pondeljek zjutraj ob 1. uri na Clark St. in Belmont Ave. je zahtevala dva mrtva in šest ranjenih.

Avtomobilski nesreči, katera se je dogodila v pondeljek zjutraj ob 1. uri na Clark St. in Belmont Ave. je zahtevala dva mrtva in šest ranjenih.

Prav tako se je dogodila v pondelj

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$8 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$8 per year;
Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

SI

Datum v oklepaju n. pr. (Aprila 31-17) poleg vašega imena in naslova
pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite je pravočasno,
da se vam ne ustavi list.

Šesturni delavnik! Kje?—V Rusiji.

V dnevnih vesteh je menda vsakdo čital, kdor sploh časopise, da je bil pred nekaj dnevi štrajk v Petrogradu, generalni štrajk. Delavci so zahtevali šesturni delavnik in enako mezzo za možke in ženske, ki delajo v tovarnah. Stavka je trajala menda dva dni in delavci so dobili, kar so zahtevali: šesturni delavnik in enakost mezde.

Ameriški dnevnički so prinesli to vest na enak suhoperen način, kakor na primer prineseo, da je bil tam in tam izvoljen neki socialist za župana. Ljudje so preveč zaposleni z drugimi rečmi, da bi se zanimali za kakane "malenkostne dogodke" v Rusiji. Pacifisti kakršnekoli politične barve čakajo le, kdaj bo telegram oznanil svetu, da je Rusija sklenila separaten mir; za drugo se ne briga. Prijatelji kajzerja Viljema, ki zadnje čase gledajo le iz temnih kotov, kakor vrag iz krugle, vidijo v Rusiji le kaos, propast, anarhijo in zopet kaos.

Ali ena vrsta ljudi je, ki se — češ, nočeš — najbolj zanimajo za vesti iz Rusije; to so ameriški kapitalisti. Tupatam je opaziti v kapitalističnih listih že očitno nejedvoljo nad vsem, kar počenjajo "nebrzdani ekstremisti" v Rusiji. Šesturni delavnik! Kaj jim pride v glavo! V Ameriki še vedno traja boj za osemurni delavnik in delavci misljijo, da so izvojevali bogve kakšno pridobitev, če jim je dovoljeno, da smejo delati največ osem ur. Ruski delavci pa hočejo samo šest ur. Pomislite! Šest ur dela in osemnajst ur počitka in zabave v dnevnu! Kje je še Amerika za Rusijo!

Kako je to prišlo? Ali je morda bila želja carja in ruskih kapitalistov, da so ruski delavci dobili šesturni delavnik? Je li bilo to mogoče na kak način izven vojne? Ali je ruska revolucija, katero je porodila vojna, le nekakšna "buržvoazna revolucija", ki je brez pomena za delavstvo?

Ruski kapitalisti gotovo niso pričakovali, da jim bo vojna naprila šesturni delavnik in da jih bodo delavci "tako izkorisčali" — kakor se zdaj pritožujejo — ko je Nikolaj Romanov ukazal ruskim armadam v vojno. Ameriški kapitalisti tudi računajo, da bo vojna služila le njim in s svojega stališča gotovo ne morejo računati drugače.

Dolžnost ameriških delavcev pa je, da obrnejo vojno v svojo prid in prekrizajo kapitalistom račune. Protestirati zoper vojno in proti vsemu, kar je v zvezi z vojno, je zdaj največja norost. Zdaj je prilika, da se izvrše ekonomiske izprenembe na korist proletarijata in delavstvo mora skrbeti, da ima od vojne čimnajveč dobička, kapitalisti pa nobenega. In v tej smeri vodi cesta do šesturnega delavnika tudi v Ameriki.

Wilsonova nota.

Predsednik Wilson je odgovoril provizorični ruski vladni, zakaj je Amerika v vojni in kaj so njeni cilji. Če je kdo pričakoval detajlov v predsednikovi noti, lahko reče, da ni predsednik povedal nič novega; ponovil je svoje prejšnje izjave, samo bolj odločno in izrazovito.

Amerika ni v vojni za svoje materialne koristi; to se pravi, da Amerika ne zahteva tuhij teritorijev, ne vojne odiskodnine. Pač pa je jasno zapisano, da Amerika zahteva politično svobodo vseh narodov, ki nočejo hlapčevati drugim. Zemljevid bodoče Evrope se ima urediti tako, da se bodo narodi svobodno razvijali brez tuje nadvade, a vsi narodi se morajo združiti v mednarodno ligo, ki bo jamčila za bodoči mir. To je Wilsonov princip mirovnih pogojev.

Wilson sicer ne imenuje prizadetih narodov, ki ne smejo biti prisilno anektirani in kateri so lahko neodvisni, ako jih je volja. Vsi prizadeti narodi se morajo sami oglašati in predložiti svoje zahteve. Razumljivo pa je, da Wilson indirektno govori o Poljakih in narodih v Avstriji in na Balkanu. Vsa znamenja kažejo, da Cehi nikakor ne marajo ostati pod Avstrijo. Kaj pa Jugoslovani? Ako si Jugoslovani žele svobodnega razvoja in boljše bodočnosti, tedaj je edina pot, da se odločijo za federativno republiko. Združene države so na njihovi strani in ni droma, da je na njihovi strani tudi velika ruska republika. Na drugi strani je pa Wilsonova nota velika zaušnica za Italijo, čeprav se Wilson morda tega ne zaveda in dasravno skuša italijanska vlada prepričati ves svet, da "osvobaja Italijane" v Avstriji. Namen Italije je prisilna aneksija slovenskih dežel, slovenskega in hrvaškega Primorja, in če se Amerika in Rusija izrekata proti aneksijam, ne more Italija na noben način opravičiti svojih vojnih ciljev.

Stališče socialistov napram vojni.

(Kaj pravi Allan Benson)

Allan L. Benson, socialistični kandidat za predsednika pri zadnjih volitvah, je izjavil te dni v Yonkersu, N. J., da bo stranka izvrnila veliko napako, ako na splošnem glasovanju sprejme izjavo večine, ki je bila sprejeta na st. Louiski konvenciji.

Benson pravi: "Na konvenciji v St. Louisu je bila sprejeta izjava — takozvana izjava večine — ki urgira 'akecijo mase' napram obvezni vojaški službi. Jaz sem proti temu, ne zaradi tega, da bi odobraval konskripcijo, ker je ne, temveč zato, ker vedno zagovarjam postavna in redna sredstva proti nepoštavnim in nerednim. 'Akecija mase' je zelo nedoločen termin. Sodruži, ki so se stavljali izjavo večine, da to ne pomeni nasilnih dejanj in želijo bi, da imajo prav. Ali velika nevarnost je, da ne bodo drugi razumeli in si mislili, da značijo te besed nasilno resistenco proti konskripciji. Zaradi tega bi bilo najbolje, da stranka ne odobri teh besed."

Izjava manjšine, katero je podpisalo 55 delegatov in med njimi tudi jaz, akeceptira vojno kot načelen fakt in predлага konstruktiven program, na podlagi katere-

ga upamo izboljšati socialne razmere in doseči napredek, ki ga bo deloma prinesla tudi vojna. Ako člani socialistične stranke spoznajo veliko razliko med obema izjavama, tedaj sem prepričan, da bodo glasovali za izjavo manjšine.

Toda članstvo obstoji iz človeških bitij, ki so podprtvena napakam. Lahko se zgodi, da članstvo se bo dovolj pretehtalo in preštevilno obeh izjav, kakor bi moral. Ako torej pride do tega, da članstvo stranke vsled nemarnosti in površnosti prezre izjavo manjšine in sprejme izjavo večine, bo to katastrofalna napaka, ki bo po mojem mnenju uničila stranko. Jaz ne bom mogel vedelovati v krogu takih ljudi.

Kar se tiče vojne, bi bilo po mojem mnenju najboljše najti pot po kateri bi prišli do hitrega miru. S tem pa ne mislim takega miru, da bi se moral ves svet podvreči nemškemu kajzjerizmu. Jaz se zelo bojim zmage Hohencolercv. Moje mnenje je, da bi se moral najti pot, ki bi brez krvoljita privredila Hohencolerce do kapitulacije pred zavezničkim ljudstvom."

Nova Amerika.

V Ameriki je zdaj ura deset predpoldne na dan Velikega Preobrata. Vojna je odstranila nihalo z ure in enakomerno, mehko tik takanje drugih dni se je izpremenilo v glasno drdranje kolegovja. Kazalec na uri se sučeta s tako hitrostjo, da je vsaka novica že stara, predno jo precítamo do konca.

Naši veliki kapitalisti bi radi ustavili uro, toda poskusijo najrajši ustaviti zemljo, da ne bo drvela okrog solncea. Obesili so se za kazalec na uri, da jih zadre nazaj, ali pri tem so ravno tako brez moči kakor muhe, ki lažijo po velikem kazalem stolpne ure.

Mi nismo več na predvečeru velikih dogodkov — veliki dogodki so že takaj. Ali jih vidimo in ču-

timo? Vojna z Nemčijo ni največji dogodek. Ako umrje miljon ljudi v tej vojni, bo to še zelo majhen dogodek v primeri z važnostjo, ki se porodi iz njega.

Kar je največjega in vse obkrožujočega, kar zasenčuje vse druge, je fakt, da gospodstvo nad Združenimi državami prehaja iz pečilec ljudi v roke vseh. Prvič v naši zgodovini bomo kmalu gospodarji naše domovine. Ljudje, ki so že stari, bodo še doživeli veliki dan; otroci, ki so že rojeni, ne bodo nikdar znali iz lastne skupnje, da je bil kdaj drugi dan.

In kaj je vojna spričo tega dejstva! Vojna je kakor nadležne sanje, ki motijo zaspance v trenotku, predno se vzбудi v glorijoznem jutru. — Benson's for June.

Nekaj slik izpred Verduna.

Vsakdo si gotovo predstavlja, da se na bojišču vedno le koljemi in strelja. Nič ne more verjeti, da bi nastopili dnevi mira na bojišču in to še posebno v onih krajih kjer si stoje sovražniki v neposredni bližini. Da je to resnica, se je že velikokrat dokazalo. Raznopravni časopisi so že prinašali vesti in članke, kako so se vojaki na tej ali oni fronti medsebojno spriznjali, se obiskivali, menjavali različna živila itd. To se največ prigodi v onih krajih, kjer se vrši boj samo v zakopih. Tako n. pr. se je že večkrat čitalo iz rusko-avstrijske fronte, da so russki in avstrijski vojaki prišli skupaj, se pogovarjali o različnih dogodkih, itd. Ravno tako tudi izpred Verduna — kjer so Nemci napadali dolgo časa to trdnjava in "najzadnje morali vse skupaj opustiti, — da so nemški in francoski vojaki obiskovali. V naslednjem je nekaj takih slik, v katerih se popisuje vojško življenje v strelnih jarkevih na verdunski fronti.

"Bilo je nakako o poldanskem času, ko je eden naših vojakov zaščilagnal svojo šotorno palico v zrak. Takoj nato smo videli, kako je neki nemški vojak mahal s svojo vojaško čelado. Svede smo se temu smejali. Toda tako mahanje z vojaškimi čepicami je postajalo vedno živnješče na obeh straneh. Naenkrat zaledamo nekoga nemškega vojaka, kateri je prišel iz strelnega jarka in se popolnoma v vsej svoji velikosti postavil vrh nasipa in kljuc "Ne streljati, staro tovariši". Kakor električna iskra je šel ta glas po vsem našem strelnem jarku, da se ne sme streljati. Čez nekaj časa gre tudi iz našega strelnega jarka "eki vojak in se vstopi na vrh nasipa. Ko smo si na ta način postajali vedno bolj zaupani, je začel oni nemški vojaki iti polagoma proti našim postojankam in začel klicati, da naj mi tudi enega vojaka pošljemo njemu nasproti. Javil se je neki naš prostak, da gre temu nemškemu vojaku "naproti. Po

podlicu je bil poštni uslužbenec in govoril je dosti dobro nemški jezik. Čez nekaj časa se zopet prikaže iz nemškega jarka drugi vojak in tudi mi takoj pošljemo drugega vojaka tja. Na sredini med strelnimi jarki pridejo tisti vojaki skupaj, se pozdravijo in podljako in podelijo roke. Ko se nekaj časa tako pogovarjajo, se poslovijo in gredo nazaj v strelne jarke. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška vojaka zelo vesela, ker nismo streljali, in da prosita, da ni treba streljati v vojake, ker so tam skoro sami družinski očetji. Eden je bil notar in drugi učitelj. Tudi oni ne bodo streljali, so zatrevali, ker se jim smilijo doma otroci in žene, ko bi postalii sirote. Ne dolgo zatem se zopet pokaže drugi nemški vojak in on gre takoj neki vojak k njemu. Ko pride naša dva vojaka nazaj, pripovedujeta, da sta bila ona dva nemška voj

Položaj na evropskem bojišču.

(Nedeljavanje je prve strani)

zicnji se nahajata južnoiztočno od Tridental.

Pariz, 12. jun. — Vojni urad javlja o topniških dvobojih in ločnih spopadih brez kakih izprememb.

London, 12. jun. — Major-general Pershing, poveljnik ameriških čet, bo v kratkem gost generala Haiga na bojišču, kjer bo priča novi ofenzivi na Flandernem, ki se zdaj pripravlja.

Berlin via London, 12. jun. — Generalni štab javlja o vročem bombardiraju v okolišu Nieuporta in iztočno od Ypres. Anglijski napadi zapadno od Warnetona, na obeh straneh kanala La Bassée in južno od reke Cearpe, se niso obnesli. Na francoski fronti so pruske in westfalske čete udrle v sovražne zakope zapadno od Černy, uničile okupante in se vrstile v ujetniki. Drugih posebnih dogodkov ni bilo.

Ialijanska ofenziva na Tirolskem.

Rim, 12. jun. — Včeraj se je razvilo ljuto bojevanje na vsi gorati fronti, posebno pa med reka Adižo in Brento na Tirolskem. Prejšnjo noč so naše čete pognale Avstrije do Tonalskega prelaza v gornjem delu doline Chiesa, na pohodju Dosso Casine in v Pozinski dolini. Na planinah Asiago je naša artilerija uničila kompliran sistem sovražnih pogorskih utrd. Naše čete so naskočile med hudo nevihto v smeri proti gorama Zebio in Forno in okupirale prelaz Agnello ter malone vso gorato Ortigaro (6924 čevljev visoko), iztečeno od Cima Unlice. V tem napadu smo ujeli 512 mož, med katerimi je sedem častnikov. Medtem so naši eroplani bombardirali avstrijske težke baterije v dolinama Astico in Asso. — Na Goriskem so bili včeraj večjedel topniški boji. Avstrijski napad na naše pozicije južno od Kostanjevice je bil odbit.

Položaj na ostalih frontah.

Iz Petrograda poročajo o nočnih upadih ruskih čet v nemške zakope in artillerijskem boju na romanski fronti. Sofija javlja o bombardirjanju bolgarskih pozicij blizu Izakče v Tulče ob Donavi.

O položaju na macedonski fronti javlja Pariz, da se vrše artillerijski boji po reki Černi. Bolgarski napad v tem okolišu je bil odbit.

In Sofije poročajo, da se je včeraj pojavil v okolišu Černe orščar pojavil v okolišu Černe nad orkan topniškega oganja, ki se je nadaljeval pozno v noč.

S turske fronte ni poročilo.

Razno iz inozemstva.

Knez Kropotkin je za vojno.

Kristinija. — Knez Peter Kropotkin, znani ruski anarchist in dolgoletni pregnaneec, je zdaj na povratku v Rusijo. Kropotkin je tukaj izjavil, da kdor je pravi prijatelj miru, ne sme ovirati poraza Nemčije. Dalje je rekel, da mora biti konec fantastičnih sanj nemškega gospodstva ob Berlina do Bagdada. Francija mora dobiti nazaj Alzacejo-Loren in Poljsko mora biti neodvisna. Dokler ni to vresničeno, mora biti Rusija v vojni in pomagati do zmage.

"Nikjer ni toliko laži, kakor v Nemčiji!" pravi Harden.

Amsterdam. — Maks Harden je v svojem tedniku "Die Zukunft" zoper vrgel veliko bombo v tabor junkerjev. Piše namreč: "Nikdar in nikjer, niti v samem Bizancu, ne v cesarstvu Evgenije, se ni te laži, kakor lažo danes v Nemčiji; nikdar in nikjer v zgodovini niso toliko prikrivali začnilih dogodkov, kakor jih prikrivajo pri nas. Vse to mi vemo in že nam preseda do grla. Nič več ne bomo poslušali laži, uradnih laži, poluradnih laži in drugih laži, porojenih iz blapčevstva in strahopetnosti. 'Nič več jih ne bomo požiral!'"

Dalje pravi Harden, da Nemci niso svobodni, kajti ustavnove, pod katerimi žive, ne odgovarajo njihovim zahtevam. Ustava je iz tistih časov, ko se ni nikomu niti sanjalo o danskih ekonomikah razmerah. Nemška država je bila nekoč plemenita in praktična, toda ali naj zato, ker je bila enkrat dobra, eksistira kot taka na vse večne čase?

Država je samo pomožno sredstvo, ne pa namen in cilj narodnega življenja. Ali naj država obstoji samo zaradi države! Nemci so s svojimi možgani in industrijo ustvarili Nemčiji veliko moč, če ne bogastvo, zato pa imajo pravico, da enkrat začnejo sami odločati o svoji usodi. Ali naj še vedno verujejo v čudeže?

"Ne maramo biti več otroci!" piše Harden dalje — "da bi zanaprej verjeli v bajnost z zlatom obštega monarchizma. Odrasli smo plenice in vsem podobnim otročarjam in zato ne maranda bi oboževali le to, kar je bilo bodo izvoljeni novi poslanec. General Čangsun tudi zahteva, da sedanji poslane ne smejo več kandidirati.

Anglija dolguje dve miljadi Ameriki.

London. — Bonar Law, vladni zakladničar, je na zahtevo v parlamentu povedal, da je Anglija od začetka vojne posodila v Združenih državah vsega skupaj dve miljadi dolarjev. Vojni izdatki Anglije znašajo vsa dan \$37,277.500.

Revolucija na Španskem je neizogibna.

London. — Privatna poročila Španske se glase, da se v obrežnih provincijah dogajajo veliki nemiri in revolucije lahko izbruhne vsak čas. V Madridu je kriza vedno ostrejša. Vladni odsek za "obrambo Španije", ki je po večini pronemški, bi se rad polastil militarističnega diktatorstva in zatrl propagando za vojno na strani zaveznikov. Velika nezadovoljnost narašča po vseh krajinah države.

Krisa v italijanskem kabinetu.

Rim. — 14. t. m. bo otvorjen italijanski parlament in v kabinetu se že pojavi krisa, ko jo je bilo najmanj pričakovati. Italijanski ministri se že dalj časa grdo gledajo, posebno pa baron Sonnino, minister zunanjih zadev, z ostalimi. Ko je kabinet imenoval žane komisije za Ameriko, je Sonnino nasprostoval imenovanju več oseb in grozil z resignacijo, a ko se ne ugodi njegovi zahtevi. Ostali ministri so ugodili, samo da je bil mir. To je bil vzrok, da se je komisija zakasnela in da vojvoda Abruški ni šel v Ameriko. Zdaj je pa zopet oživel prepir zaradi oklica neodvisnosti Albanije in pričakovati je, da z otoritvijo parlamenta pridejo vane izpremembe v kabinetu.

Francoska letina dobro kaže.

Pariz. — Minister za poljedelstvo javlja, da se letnji poljski pridelek lepo razvija in pričakovati je dobre letine. Ne! Ne! tisočkrat ne! Zapustite delavnice in tovarne. Najdele počivati!

Doli z vojnjo! Doli z vladom! Mir! Slobodo! Kruh!

Francija je omejila porabo plina.

Pariz. — Vlada je ustavila rabe plina za razsvetljavo in kurjavo trinajst ur dnevno. V hotelih in privavnih hišah je prepovedana raba vroče vode, izvzemši ob sobotah in nedeljah.

Podmorski tunel med Anglijo in Francijo.

London. — Sir Francis Fox je dejal, da bodo takoj po vojni prideli s konstrukcijo predora izpod Angleškega kanala, po katerem bodo vozili tovorni vlaki med Anglijo in Francijo. Tunel bo izkopal sto čevljev globoko pod morjem dnem.

(Nekaj let je že tega, odkar je Francije hotela graditi tunel izpod morja, toda Anglija je načrt zavrgla. Kako se morajo danes kesati v Londonu nad svojo krovitostjo! Ako bi zdaj imeli tak tunel, bi se lahko smejali nemškim submarinkam.)

San Domingo proti kajzerju.

London. — Kajzer ima novega sovražnika. Republika San Domingo je pretrgala diplomatske vezi z Nemčijo.

Konskripcija v Kanadi.

Ottawa, Ont. — Robert Borden je danes vložil v kanadski zborne predlog za obvezno vojaško službo. Predlog določa, da vlada konksripcija ne več kot 100.000 mož do nadaljnje pooblastitve od dvajsetega do petinštiridesetega leta starosti.

"Deutschland" v vojni službi.

Rim. — Znana nemška trgovska submarinka "Deutschland", ki je bila dvakrat v Ameriki, je zdaj v službi avstrijske mornarice na Jadranu in morju. Nemški in avstrijski submarinkam dovaja žive in druge vojne po-

trebščine. Opazili so jo pri otoku Siciliji.

Kitajski parlament bo razpuščen.

Peking. — Predsednik Lijan-hung se je odločil razpustiti parlament na zahtevo generala Čang-šuna. Ministrski predsednik dr. Vutingfang se pa brani podpisati naredbo za razpust zbornice; njegov podpis je po ustanvi potreben. Ako bo parlament razpuščen, tedaj bo vzelo najmanj šest mesecov predno bo mogla Kitajska navedi vojno Nemčiji, kajti tako časa bo preteklo, dokler ne bodo izvoljeni novi poslanci. General Čangsun tudi zahteva, da sedanji poslane ne smejo več kandidirati.

Slika iz Berlinia.

Sldeči letak je velikega pomena, katerega so razdajali po mestu Berlinu in pozivali delavce, da naj vprizore splošno protestno stavko, ker je vrla zmanjšala dnevne deleže kruha. Ako se sme verjeti, so te letake razdajali po vseh večjih mestih. Ta letak se v prevodu glasi:

"Nastopimo proti izstranjujuščemu ljudstvu!"

Delavci! Sodruži! Od šestnajstega aprila naprej je vlada dnevne deleže kruha več kot za eno četrtnino zmanjšala že takratne lakote umirajočemu ljudstvu. Med tem ko naši sinovi in bratje umirajo na bojišču in v strelnih jarkih postajajo pohabljenci, naj bi delavstvo od lakote in izčrpanja telesne moči počasi umiralo?

Seveda zahtevajo tako kapitalistični in junkerski interesi, to zapovedujejo interesi vladarja, kateri je započel to vojno in tako pripravil vse ljudstvo v tako nesrečo.

Delavci! Naši bratje, ruski proletarji, so se nahajali pred štirimi tedni v istem položaju kot se nahajamo mi sedaj. Mi pa vemo, kaj se je v Rusiji zgodilo: delavski razred se je vzdignil in ni samo uredil živiljske razmere, ampak pridobil si tudi pravice, kar je že najvažnejše, pravice, o katerih se nam nemškim delavcem niti sanjati ne sme.

Ruski delavci so strli carizem in ustanovili so si demokratično republiko, ustanovili so si ljudstvo.

In mi! Ali naj še naprej potrežljivo prenašamo to pomankanje, stradanje, ljudsko moritev — vzrok naše največje bede in pomankanja?

Ne! Ne! tisočkrat ne! Zapustite delavnice in tovarne. Najdele počivati!

Doli z vojnjo! Doli z vladom!

Mir! Slobodo! Kruh!

Listnica za informacije.

Štefan Šafar, So. Chicago. — V prihodnjem zapisniku glavnega odbora boste lahko čitali, da gl. odbor že deluje na to, da naša jednota kaj ukrene za člane, ki bodo morali iti v vojno. Stvar je v rokah članstva in kako bo ono odločilo, tako bo.

Miroslav, Pittsburgh, Pa. — Kdo Vam je to povedal? Mi ne vemo nič o tem. Nedržavljani iz Avstrije se sploh ni treba nječesar batiti, dokler se pokorevam.

(Nekaj let je že tega, odkar je Francije hotela graditi tunel izpod morja, toda Anglija je načrt zavrgla. Kako se morajo danes kesati v Londonu nad svojo krovitostjo! Ako bi zdaj imeli tak tunel, bi se lahko smejali nemškim submarinkam.)

RAD BI IZVEDEL

za svojega brata Jože Počervina in za strica Andreja Počervina, doma sta iz Jurka vasi pri Novem mestu na Dolenjskem. Brat je bil nekje v La Salle, Ill. in striga v Kenosha, Wis. Cenjeni rojaki, aki kateri ve za njiju naslov ujedljivo prosim, da mi ga naznamo ali pa naj se mi sama priglasita, želel bi si slišati o njiju, ker sploh ne vem, ali sta živa ali mrtva. Pišite na naslov: Anton Počervina, 15016 Saranne Rd. Collinwood, Ohio. (Maja 29, junij 6. 13.)

GOSTILNA.

Martin Jontes in Louis Raek vabita vse Slovence in Hrvate na obisk. Imata dobro sveže Wagner-Highland pivo.

Main St. Livingston, Ill.

Spološna slabost

okamenela jetra, neprebavnost, zaprtje in zapeke na pravijo bolnika jako slabotnega. Da popravite te nerednosti, preprečite njih nastaj in da ojačite ves vaš sistem, rabite

Severa's Balsam of Life

(SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM)

IZVRSTNA TONIKA.

Cena 75 centov.

Oni, ki dvomijo, naj blagovoljo čitati naslednje pismo, katero smo pred kratkom prejeli:

"Želim se Vam zahvaliti za Severov Živiljenki Balzam. Imela sem neprestane bolestine v želodcu, bila sem zelo slaba in tudi teka nisem imela. Co sem porabila eno steklenico Severovega Živiljenkega Balzama, so izginile vse nerednosti. Prosim, objavite to v časopisu v korist vsem onim, ki imajo podobne bolestine."

Mrs. Paul of Mogul, Wis.

Kupite Severova zdravila v vaši lekarini. Zahtevajte edino Severovo, da se tako izognete ponaredi. Ako ne morete dobiti Severovih zdravil v vašem kraju, tedaj pilite naravnost na

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

POZOR! POZOR!

All že veste za edino slovensko brusilnico in tr-

govino z brivske pripravo?

Kdo hoče imeti od 5 do 15 let jambordne britve, strojne lete, strojne za strikanje, skarje in vso britvico in resilno pripravo, naj se agazi pri meni. Vsako pri meni kupljeno resilno orodje načrnišen enkrat brezplačno. Kdo ni v blagom zadovoljen, se mu denca povrne. Skrbne britve se podlajijo po polti na spodaj označeni naslov.

Vse je dobro izdelano.

Se pripravljamo.

F. K. BAUZON, 5920 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Največja Sl. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

Zaprite in stenske ure, prstane in medaljončke vseh Slov. Jednot in Zvez, broške, zapornice, diamantske prstane in lavališče, verižice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatarnino po niski ceni.

DOPISI.

Alquipa, Pa. — Vsem tukajšnjim Slovencem bode 30. maj ostal v vednem spominu. Praznovo se je namreč na ta dan slavnostno razvijtje društvene zastave društva "Groz", št. 122 S. N. P. J. — Ves prejšnji teden je neprestano deževalo, toda vremenski bog je to nedeljo pometel oblike iz neba in v nedeljo zjutraj je solnce lepo prijazno izzihribov in ves dan sijalo lepo prijazno, da je bil najlepši dan, kar smo jih še dosegaj imeli. Prav nalačači ta dan za "našo slavnost:

Že ob osni ur so začeli prihajati člani in članice od raznih bratovskih društev. Prvi so se prijavili člani društva "Postojinska jama", št. 138 S. N. P. J. iz Canonsburga, Pa., kateri so prišli z društveno zastavo in godbo na čelu. Ob deveti uri smo šli z domaćim društvom in že prej omenjenim društvom na postajo, kjer smo sprejeli druga oddaljena društva. S prvim vlakom je prišlo veliko članov društva "Ljubljana", št. 49 S. N. P. J., Girard, O., z drugim vlakom z dvema zastavama člani društva "Naš Dom", št. 33 S. N. P. J. iz Ambridge. Pa. in nato pa člani z zastavo društva "Slovenski Sokol", št. 118 S. N. P. J. iz Pittsburgha, Pa. Prišlo je še več posameznih članov od oddaljenih društev. Zastopana so bili tudi društva: "Zvezca", št. 36 Willow, Pa., "Zavedene Slovenke", št. 149 S. N. P. J. in "Notranjska Zarja", št. 216 S. N. P. J. iz Verona, Pa. Te slavnosti se je tudi korporativno in z zastavo vdeležilo tukajanje društva "Sv. Družine", št. 109 K. S. K. J. in društvo 41 S. S. P. Z. z zastavo, kakor tudi tri tukajanja slovenska društva s svojimi zastavami. Godba nam je igrala veselo koračne in društvene zastave so veselo vihrale vlahem vetroču. Bilo je v resnicu veličanstven pogled na spredov.

Ko smo prišli na slavnostni prostor, kjer se je vršilo slovensko razvijtje zastave, je najprvo br. B. Jerant, predsednik društva "Groz", št. 122 S. N. P. J. pozdravil vse dobre člane bratovskih društev in navzoče občinstvo in v kratkih, jedrnatih besedah razložil pomen današnjega dne. Za njim je nastopila sestra K. Ogrizek, kumica in brat g. J. Ogrizek, kateri je istotako kumoval zastavi. Po razvijtju zastave je nastopilo še več drugih govornikov med katerimi je bil tudi član glavnega poravnega odbora S. N. P. J. brat Jakob Miklavčič in nam v jedrnatih besedah razložil pomen podpornih organizacij.

Po končnih govorih se je spredov razvil in smo odkorakali na veselični prostor, kjer je sledil ples in prosta zabava.

Slovenska godba "Aleksander" iz Canonsburga, Pa. nam je igrala veseli komade od jutra pa do dvaneeste ure ponoči. Na tem mestu izreka myrlim godbenikom najlepšo zahvalo. Vsa čast jim in največje priznanje za njih izvrstno igranje in naklonjenost.

Ob treh popoldan je nastopil g. Ethbin Kristian iz Chicago, znani slovenski najboljši govornik ter nam v krasnem govoru pojasnil današnji delavski položaj in razmere, v katerih v današnjem kapitalističnem času živi delavstvo. Kaj smo delavec, kako kapitalisti postopajo z nami in kaj bi morali delaveci imeti za svojo trudpolno delo. Bil je nadvise krasen govor, le žal, da ga nekatere rojaki niso poslušali s takim zanimanjem, kot bi ga moral. Želeni je, da bi se občinstvo ob enakih prilikah zadržalo bolj mirno.

Med odmori se je vršil srečovanje. Najlepša hvala slavnemu občinstvu, ki se je tako obilno vdeležilo tega srečovanja, pri katerem smo se jako fino zabavali in društvena blagajna se je tudi dobro opomogla.

Tem potom se v imenu društva "Groz", št. 122 S. N. P. J. najprej zahvaljujem vsem bratovskim društvom, kakor tudi vsem društvom drugih jednot in zvez vsem posameznim članom raznih društev in rojakom sploh, ki so nas posetili ob prilikah te slavnosti in s tem pripomogli, da se je razvijtje društvene zastave vršilo tako veličastno. Našo društvo je vsem društvom ob takih prilikah vedno na razpolago. O-

stali nam bodoči v vednem spominu.

Najtopljeje se pa zahvaljujem za darovana darila, katera so nam darovali sledeči rojaki in društva: J. Ogrizek krasne trakove z napisi; društvo "Ljubljana", št. 49 S. N. P. J., Girard, O. sveto \$22.00 ter krasne evertke in trak z napisom; društvo "Naš Dom", št. 33 S. N. P. J., Ambridge, Pa., sveto \$5.00; društvo "Gorica", št. 287 S. N. P. J., S. Burgerstown, Pa., sveto \$6.00; društvo "Prostot", št. 106 S. N. P. J., Imperial, Pa., sveto \$5.00; društvo "Zavedeni Slovenec", št. 41 S. S. P. Z., Ambridge, Pa., sveto \$5.00; Mr. Anton Kikel za "Slovenski Dom", Girard, O., sveto \$5.00; Mr. John Popetnik, slovenski plešar iz Cleveland, O., zlato verižico, katera nam je dobro vspela pri srečovanju; predsednik tukajnjega društva "Sv. Družine", št. 109 K. S. K. J., sveto \$1.00.

Se enkrat najtopljeja zahvala vsem darovalcem daril in vdeleženjem naše slavnosti.

George Smrekar.

Johnstown, Pa. — Vsa slovenska društva v tej okolici se najljudneje prosi, da bi ne prijevale na "Liberty Day" ali 4. julija, ker na ta dan namerava prirediti tukajanje slovenska godba svojo veselico. To veselico se priredit ob prilikah petletnice, kar se je vstanovila slovenska godba.

Presi se še enkrat vsa cenjena društva, da naj vpoštevajo to naznanko in v enakem slušaju bomo tudi mi vpoštevali enake objave. — Natančnejši program bo začasno objavljen v slovenskih listih. Odbor slovenske Maxhom godbe (9.13.)

Waukegan, Ill. — Kar se delavskih razmer tiče ne bomo omenjal, ker so po vse Ameriki enake. Delo je delo. Vsak človek v prvi vrsti skrbi, kako bo živel. Tudi razvedrilo in veselje je zelo potrebno za človeško družbo. Ker smo pa Slovenci majhen narod in le malo vpoštevan tu v Ameriki kot v stari domovini, se moramo izobraževati in združiti, da dobimo oni ugled, kot ga imajo drugi narodi. In nikjer ni toliko pridike za nas Slovence, da se izobražujemo in združimo kot ravno v tukajnji "Narodni Čitalnici", v kateri se dobi veliko lepih slovenskih leposlovnih knjig vseh slovenskih pisateljev.

Slov. Nar. Čitalnica priredila 17. junija t. l. ob dveh popoldne vespomembno drama "Kovarstvo in ljubezen" v Liberty Hall (Letinski dvorjan) št. 803 na vogalu 8. ceste in So. Sheridan Road v Waukegan, Ill.

Vsebina igre je sledeča: Sin nekega nemškega kneza se strastno zalubi v meščansko dekle, katera mu istotako izkazuje svojo zvestvo ljubezen. Ko je knez po svojih vohunih zvedel za ljubavno razmerje svojega sina, se je zelo razjezel in koval je načrt, kako bi razdrli to razmerje med sinom in ono meščansko dekle. Bal se je namreč, da bi se sin ne poročil z ono dekle in ne napravil njenemu in knežji hiši preveliko "sramoto". S privatnim tajnikom sta skovala peklenski načret, da zatreja ljubezen dveh ljubčnih sreč. Knez zapove starške one dekle, vreči v ječo in deklički zapove in zapreti z najhujšimi kaznimi, da prisreže in podpiše pismo, v katerem se odpove svojemu ljubimecu in ob enem mora priseči, da ne bo povedala nobeni živi duši, kdo je spisal to pismo. Ko je Ferdinand tako je bilo ime sinu, dobil ono pismo, je mislil, da ga je deklički povzročil, gre na ujen dom in hoče pojasnila. Hadi prisegje je izpovedala, da je resnica, kar je pisala. Ferdinand, videc, da je zanj vsa sreča minula, sklene storiti samomor in zastupiti tudi svojo "nezvesto". Poprosi jo naj mu postreže s hladilno pičajo, ker je preveč razburjen. Ona mu prinese limonade in ta strese neopaženo strup v pičajo in jo piše. Nato pa se njej veli, da naj piše. Prisijeta na res-piše in tako je skupno pila smrtno. Nato ji pa Ferdinand razloži in pojasni, da za njega in njo ni drugega sredstva. Ko je že čutila posledice zastupljenja, mu povlečesnico, da je bila ona prisiljena, da ono pismo podpisati in da je prisegla, da se mu odpove, ako ravno ga še vedno z isto gorečo ljubezijo ljubi kot ga je poprej. Nato pa izdihne svojo blago dušo — nedolžna. V tem pa prihite v sobo Ferdinandov oče, tajnik in

oce matve dekle. Ferdinand je v zadnjih izdihljih pove svoje mu očetu, da je to njegovo delo. Toda ta svetne ne krivida na svojega tajnika in ta zopet na kneza in občinstvo razkrije vse manipulacije. Sodnija pusti vsled tega obeh zapreti.

Ker je ta igra oziroma drama, jaka velepoembna, se vati najljudneje vse rojake in rojakinje, kakor tudi vsa slovenska društva iz tukajanje naselbine in bližnje okolice, da se vdeleži te slavnosti. Igrala bo fina slovenska godba iz La Salle, Ill.

John Koman.

Eveleth, Minn. — V Evelethu, Minn., se je začelo veliko delo. Marsikdo se bode gotovo vprašali: Kakšno veliko delo? Za Slovane pomeni veliko delo "Narodni Dom", kar že dela nekaterim "jako učenim" glavicom velike preglavice. — Tukajnji slovenski fante so zadnji teden napravili velik ples in darovali vse čisti dobiček v znesku \$25 za "Slovenski Narodni Dom". V imenu društva se jim najsrneje zahvaljujem za to požrvovalnost. Cela nabrana vstopa za "Slov. Narodni Dom" znaša sedaj \$7500. Zgradba je proračunjena na \$9200 in tako ostane še dolga \$1700. — Le tako naprej, rojaki, kot smo začeli in Narodni Dom bo v kratkem času dovršen.

Jakob Ambrožich.

Odlomki iz zgodovine Združenih držav.

Po raznih virih ustvaril J. Z.

XXXII.

Dne 4. marca 1841 je bil William Henry Harrison vspričen velike ljudske množice ustoličen kot predsednik. Star je bil devet in estdeset let in od teh je preživel štirideset v zvezni službi. V devetnajstem letu je vstopil v zvezno armeado kot praporček in je služil pod St. Clairjem in Waynom proti Indijancem. V letu 1797 se je poslovil od armade in je bil imenovan tajnikom severozapadnega teritorija v Ohio. Kmalu na to je bil izvoljen kongressnim delegatom. Po razdelitvi teritorija je bil v letu 1801 imenovan governerjem teritorija Indiana, ki je takrat obsegal sedanje države Indiana, Illinois, Michigan in Wisconsin. V letu 1824 je bil izvoljen v zvezni senat in je postal v njem, dokler ga John Quincy Adams ni imenoval poslanikom za Kolumbij.

Državnim tajnikom je imenoval Daniels Websterja. Za 31. maja 1841 je sklical kongres k izrednemu zasedanju, Dne 4. aprila 1841, en mesec kasneje, ko je bil ustoličen za predsednika je umrl za pljučnico.

Po ustavi Združenih držav je prezel mesto predsednika podpredsednik John Tyler iz Virginije.

John Tyler je bil takrat star 51. let. Bil je že governer države Virginije in zastopal jo je v kongresu kot poslanec in senator.

Dne 8. aprila je Tyler izdal proklamacijo na ameriško ljudstvo, v kateri je naglašal, da se bo ravnal po politiki, ki jo je začrpal general Harrison. Pridržal je v službi vse departementne tajnike, ki jih je imenoval Harrison.

Dne 31. maja se je sešel kongres k izrednemu zasedanju. Imenovali so ga kongres v zvezni državi, ker je vigovska stranka imela največ zastopnikov v njem. Če bi bila stranka solidarna, bi imela odločilno moč v kongresu, tako so se pa vigovci kmalu valed administrativne politike razcepili. Prvo delo kongresa je bilo, da je preklical zakon izza leta 1840, ki se je tikal zakladništva. Trgovska kriza je tisoče trgovcev spravila na kant, in po starem zakonu niso cenili sredstev, da se zopet postavijo na noge.

Naloga kongresa je bila, da ustavove banko Združenih držav. Sprejet je bil zakon, da se ustavova tak zavod pod imenom "fiskalna banka Združenih držav."

Tyler kot pripadnik konstruktivne stranke je bil v nasprotju z nazorni avto lastne stranke in je vetriral zakon. Zagovorniki fiskalne banke niso mogli zanj dobiti dve tretjinske večine in tako je obvezljiva odločitev predsednika.

Kasneje je bil sprejet enak načrt pod imenom "fiskalna korporacija Združenih držav," ki ga je predsednik zopet vetriral. Konstrukcionisti v vseh Združenih državah so se glede na to, h kateri stranki pripadajo, odobravali odločen nastop predsednika, medtem ko so vigovci kričali, da je

prelomil molče priznano obljubo. Vigovci so seveda pozabili, da je Tyler kot kandidat za podpredsednika nastopal kot nasprotnik banke Združenih držav. Vsi člani kabinet, izveni Webster, so podali ostavko, ker se niso strinjali s predsednikom. Predsednik je za izpremena mesta takoj imenoval konstrukcioniste iz vigovske stranke.

V decembru 1841 je pričelo drugo zasedanje sedem in dvajsetega kongresa. Zasedanje je trajalo do avgusta 1842. Vigovska stranka je bila razdeljena v dva tabora, in frakcija sta druga drugi nasprotniki proglašali, da je popeljalo vodil Henry Clay, ki je predstavil eden karino iz leta 1842, v kateri ni oziral na načela v komisiji izza leta 1833. Predsednik je končno podpisal predloga dne 30. avgusta 1842.

Po letu se je Daniel Webster pojavil z lordom Ashburnom gledajo med Združenimi državami in Kanado. Pogajanja so ugodno končala in dne 10. novembra je predsednik proglašil, da je popeljalo vodil Henry Clay, ki je predstavil eden karino iz leta 1842, v kateri ni oziral na načela v komisiji izza leta 1833. Predsednik je končno podpisal predloga dne 30. avgusta 1842.

(Dalej prihodnjih)

STAVKA CESTNOŽELEZNICE KIH USLUŽBENCIH TRAJA.

South Bend, Ind. — Zdaj je traja sedmi teden štrajk cestnoželezniških uslužbencev. V poslednjem zvezček so šli stavkarji pred mestni svet in zahtevali, da spreme odredbo, ki prepoveduje uživanje stavkokavez iz drugih mest.

Vabilo na piknik

katerega priredi

društvo "SLOGA"

štev. 16, S. N. P. J.

dne 17. junija, 1917

na sob. Kuščjanovi farmi, Rawson Ave. Station,

bližu So. Milwaukee na progi Chicago in Milwaukee električne železnice.

Vabilena so vsa društva iz bližnjih naselbin, poslužujejo naj se Chicago in Milwaukee (zeleni) lokalne kare do Rawson Ave. Iz Milwaukee pa naj vzemate vsako zeleno lokal in ne "Limited" karo na vogu National in First Ave., isto do Rawson Ave. Kara vozi vsake pol ure.

ZAČETEK IZLETU JE OB OSMIH ZJUTRAJ.

Bestavjen je zelo krasen program, petje, tekme, šaljivi prizori, lajčna licitacija za 14 karatni zlat prostan itd.

Kdor se želi zabavati v prosti naravi in pozabit za en dan mestno življenje, naj ne zamudi tega piknika. Za dobro pijačo in okusen prigrizek in vse drugo boste skrbeli tozadovni odbor. Pridite vse na zabavo izlet dne 17. junija, kliče

ODBOR.

VABILO

na veliko gledališko predstavo

"SAD GREHA."

drama v 4. dejanjih, spisal E. Gangl.

katero uprizori

SLOV. MLAD. SAM. PODP. DRUŠTVO "DANICA".

— IZ CHICAGA, ILL. —

v Slov. Narodnem domu, La Salle, Ill.

O S E B E :

Gospa Taševa	ga. Helena Kušar.
<tbl_info cols="

GLAVNEGA URADA S. N. P. J.

Slošno glasovanje štev. 9.

Ustanovitev književnega oddelka pri S. N. P. J.

Glasovnica posameznega člana(ice):

Na splošnem glasovanju je iniciativni predlog društva Naprej štev. 5. dne 1. junija 1911. o. za ustanovitev književnega oddelka pri S. N. P. J. Glasovanje je v trebu je nad polovino večino glasov za uveljavljanje predloga.

Predlog se glasi:

Da se ustanovi pri S. N. P. J. književni oddelok in da se v svrhu njega uvede nov fond. V književni fond plača vsak član S. N. P. J. 40c. po šč na mesec do 8 mesecev.

Upava književnega fonda.

Književni fond upravlja odbor petih članov, ki jih imenuje gl. odbor S. N. P. J. na prvi seji po oznanjenem rezultatu glasovanja o tem fondu. Ta odbor je pravila in opravilki fonda in predloži obajo gl. odboru S. N. P. J. v odobrenje, kar kateremu se dodeli še dva uradnika glasista S. N. P. J., je v vseh zadevah, katerih se tičejo književnosti; v teh zadevah je ta odbor samo upraven.

Prispevki v književni fond se prične meseca avgusta t. l. 5c

Da	Ne

Član društva:

Podpis člana(ice).

N. B. Glasovanje se prične 3. junija in konča 29. julija t. l., do katerega naj vsak član podlje svojo glasovnico tajniku.

ULTAT SPLOŠNEGA GLASOVANJA ŠTEVILKA 8.

Dr. Gavz društva Sparta štev. 61, Gilbert Minn., na četrti instanco S. N. P. J.

Stevilka društva	Da se člane S. N. P. J. izberete	Da se člane S. N. P. J. ne izberete
190	12	1
191	98	1
192	13	2
193	11	1
194	42	1
195	19	8
200	38	2
201	22	1
202	20	1
203	11	6
205	15	2
206	24	2
207	102	1
208	29	1
210	31	12
214	11	3
215	32	4
216	13	5
217	17	5
220	21	1
221	17	16
223	1	1
224	13	3
225	26	1
226	23	1
227	22	1
228	37	1
229	5	38
230	1	1
231	11	1
232	35	1
233	6	3
236	48	1
238	7	14
239	9	1
240	19	1
241	32	1
242	18	6
245	32	6
246	15	2
248	14	1
250	12	1
251	18	1
256	16	1
257	19	2
258	22	1
259	35	2
260	20	1
261	18	13
262	5	13
264	15	13
265	20	1
267	18	6
268	19	1
270	21	1
271	12	1
272	11	12
273	11	12
275	23	1
278	9	1
279	13	10
280	14	1
281	14	1
283	13	1
284	13	1
285	6	1
286	9	1
287	26	1
288	27	1
289	12	1
293	16	1
294	1	16
296	12	1
297	5	38
298	14	1
299	16	9
300	5	24
301	12	1
302	5	13
303	14	1
304	4	1
306	2	18
307	12	11
308	15	1
309	6	1
310	11	1
311	11	1
312	14	1
314	16	1
315	8	12
316	12	1
317	12	1
318	12	1
319	6	1
320	19	1
321	17	5
322	19	3
323	14	34
324	22	1
325	7	10
326	7	1
327	10	1
328	1,221	4,575

IZ URADA GL. TAJNIKA
S. N. P. J.

Inicijativni društvo štev. 9 Yale, Kans. in društva zapadne Pensylvanije, dimitata zapovedi podpor kot predpisujejo pravila in ne gresta na splošno glasovanje. John Verderbar, gl. tajnik.

IZ URADA GL. BLAGAJNIKA.

Vse člane in članice, ki imajo čeke ali jih dobijo ta mesec, prosim da jih takoj menjajo. Začetkom meseca julija se vrši polletna revizija in zato želim, da bili kolikor mogoče vsi čeke vrnevi. Kolikor več čekov je zunaj nezmenjanih, toliko več dela imam jaz in glavni nadzorni odbor. Jednota šteje nad tri sto društva in skoraj sestajajočih tisoč članov in ako štejemo na vsako društvo le en nezmenjan ček, povzroči to že mogoč nepotrebna dela pri sklepanju mesečnih in posebno še šestmesečnih računov. Sploh pa ček, ki se posiljajo članom kot bolniška podpora, odskočnina, smrtnina ali kar si že bodo niso zato, da bi jih držali spravljene v listnicah, ampak zato, da se zmenjajo. Čeke, kateri bodo predolgo časa zunaj nezmenjani, bomo preklicali.

Jaz storim kar je v moji moći, da dobre člane kar jim gre točno in kakor hitro mogoče; članstvo naj to vpošteva in naj mi ne povzroča več dela kot je potreba. Vsak, ki ima kak ček od S. N. P. J. Jednote, ali ki ga dobi ta mesec, naj ga torej takoj zmenja.

Anton J. Terbovec,
glavni blagajnik.

13.—20.—27.—

Prebava je odvisna od teka okusa.

Znano in uljudno vočilo: "Vosečim ti dober tek" je pomembno, ker je ravno dober tek med vsemi prebavnimi pripomočki vpliv v zelo varjen. Če nimate teka, vzemite Trinerjevo ameriško zdravilno grenačno vino. To zdravilo je sestavljeno iz grenačkih zelišč, ki so velike zdravilne vrednosti. Isto izčišča črevesje, povrači tek in pospešuje prehavo. Posebno je priporočljivo pri zabašanosti (zapeki), napenjanju, glavobolu, migreni, nervoznosti in pri vseh drugih želodnih neprilikah. To je zdravilo in ne opinja pijača. Cena na \$1,00 v lekarnah. — Ne trdite, da ni več pomoči z aonega, ki trpi vsled revmatizma ali nevralgije. Dajte dotičniku malo Trinerjevega Linimenta in potem boste sodi drugače. Izborno zdravilo tudi za odpravo otečkin, ran itd. Cena 25 in 50 centov v lekarnah; po pošti 35 in 60 centov. Joseph Triner, izdelujoči kemist, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Advertisement.)

NA PRODAJ

je v naselbini Dunkirk, Kans., hiša s 4 sobami in kletjo, poslopje meri 28x28, nahaja se v popolnoma dobrem stanju, poleg je pa tu doli približno 12 akrov sveta, 4 akre je pašnika vse drugo pa je dobro obdelano. Okrog hiše je vse lepo zasajeno z drevojem največ s finimi breskvami, zasajeno je tudi precej vinske trte, je tudi lep vrt za zelenjavno, ograjen in obdelan. Oddaljeno je le 3/4 milje od poulične krate postaje Dunkirk. Le 1/2 milje daljave od tu bosta v kratkem odprtva dva nova premosti, da je v naselbini Dunkirk zasiguran dober obstanek. Torej kdor želi kupiti posestvo, se mu nuditi tukaj zelo dobra in ugodna prilika, lahko pride in si sami ogledati zemljo in stanovanje. Zglašite se osebno ali pa pismeno pri oskrbniku, Frak Markovič, P. O. Box 94, Frontenac, Kans.

NAPRODAJ JE

izvrstna FARMA, poraščena z lesom od \$20,00 in več akcer. Vi lahko predelite do 300 bušnjev krompirja na akcer, to je izvrstni kraj za živinorejo in za mlekarstvo. Svet je poraščen z velikim drevojem, da samo les lahko to plača za zemljo, aksi za prodaje. Za vsa nadaljnja pojasnila se obrnite pismeno na lastnika: John Skala, 3011 So. Tripp Ave., CHICAGO, ILL. (junija 6—13—20—27.)

FARMA NA PRODAJ

Na prodaj 180 akrov obsegajoča farma z vsem gospodarskim poslopjem in vso živilo. 70 akrov je pod plugom in izrano. Za vse nadaljnja pojasnila obrnite se pismeno ali osebno na lastnika:

ANDREW PUCH,
Millston, Wis. (Jackson Co.)

NAZNANILLO IN ZAHVALA.

Tem potom naznanjam prijateljem in znancem, da je nemila smrt ugrabila dne 28. maja mojega nepozabnega soproga

ANTONA PETROVIČA.

V ponedeljek, dne 28. maja se je blagi pokojnik podal še zdrav in vesel na svoje težko delo v premagokopu Collier in ob enajsti urri dopoldne se je vtrgal na njim plast kamenja in ga pokopal pod seboj. Svojo blago dušo je na mestu izdihnil. Da je bil nezmenjan, toliko več dela imam jaz in glavni nadzorni odbor. Jednota šteje nad tri sto društva in skoraj sestajajočih tisoč članov in ako štejemo na vsako društvo le en nezmenjan ček, povzroči to že mogoč nepotrebna dela pri sklepanju mesečnih in posebno še šestmesečnih računov. Sploh pa ček, ki se posiljajo članom kot bolniška podpora, odskočnina, smrtnina ali kar si že bodo niso zato, da bi jih držali spravljene v listnicah, ampak zato, da se zmenjajo. Čeke, kateri bodo predolgo časa zunaj nezmenjani, bomo preklicali.

Zahvalim se zategadelj prisrico vsem tukajšnjim rojakom in rojakinjam, ki so mu skazali poslednjo čast, zlasti onim, ki so žili pri mrtvaškem odru pokojnika.

Iskrena hvala društvom v okolici, katerih član je bil pokojnik, kakor društvu "Sloveni in Hrvati" št. 144, SNPJ, društvu št. 73, S. D. P. Z. in društvu Sv. Barbare iz New Comer, za obilno udeležbo.

Tebi, moj nepozabni mož, kličem v žalosti: "Spavaj sladko in naj Ti bo lahka tuja zemlja!"

Kristina Petrovič, žalujoča soproga.

Za vsebino oglasov ni odgovorno upravništvo ne uredništvo.

Glavni urad Tel. Lawndale 3099
Stavbniško in poslovno društvo
"PRIKLAD".FRANK KRENEK
IZVRSTNA GOSTILNA
vogal 27. ulica in Lawndale Ave.
Primari pivo. Chicago, Ill.

UNIJSKA KROJAČNICA

Izdelujem novo obleko po najnovijem kroju. Popravljamo, čistimo in likamo.

PERKO & BRATKOVITZ
311 — 1 st. Ave., Milwaukee, Wis.

RAZPRODAJA

V zalogi imam še nekaj slovenskih grafonskih plošč.

Anton J. Terbovec,

P. O. Box 1,
Cleco, Ill.

Naznanilo.

Vsem cenjenim slovencem in Slovenkam v Clevelandu in okolici se najtepleje priporočam, pri nakupu raznovrstne ženske in otroške obleke, sukenj, spodnje obleke, nogavice, itd. Sveže blago, nizke cene, točna postrežba.

BENNO B. LEUSTIG

6424 St. Clair Ave.,
Cleveland, O.

M. WEINZIERL

Zlatnina in splošna trgovina.
Zastopnik za Ford in Metz Automobile.

ELY, MINN.</div

VELIKI SLOVENSKO - ANGLEŠKI
TOLMAČ. Knjige obsega poleg slov.-angl. slovence, slov.-angl. razgovore za vsakdajajo potrebe, navodilo za angleško pisavo, spisovanje angleških pismen in kako se postane ameriški državljan. Vrhnu tega ima knjiga dodač nazveči slov.-angl. in anglo-sloven.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za prinčenje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (430 strani), velja \$2.00 in je dobiti pri

V. J. Kubelka,
533 W. 145th St., New York, N. Y.
Pišite po cenik slovenskih knjig.

NAZNANILO.

Vsem Slovencem, živečim v mestu Chicagu in bližnji okolici na znanjam, da sem se preselil. Kadarsel seelite, rabite prenog, drva ali karsibodi za prevažanje, obrnite se na novi naslov: 1844 So. Racine Ave., ali me pa pokličete telefonično "4578 Canal".

Se toplo priporoča:

Frank Udovich, ekspresman.

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vas leta \$2. Čas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

The William Sitter Co.

Edina slovenska inkorporirana zlatarska tvrdka.

6120 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

Velika zaloga finih ur, zlatnine in srebrnine, gráfofonov in plošč v vseh jezikih.

Naša posebnost dvostranske plošče, 7 palcev velike. Pišite po cenik.

Pri nas se dobijo denarne nakaznice (Money Orders) po isti ceni kot na pošti.

OPOMBA:—Naši zastopniki se morajo izkazati z našimi listinami, drugače jim ne verjemite, ako se predstavijo, kot taki.

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se načrte na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenci. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

J. S. JABLONSKI, Fotograf
6122 St. Clair Ave. 2303 Professor Ave.
CLEVELAND :: :: :: OHIO

ROJAKI! --- SLOVENCI! ---

Cenjenemu občinstvu v Clevelandu in drugod priporočam mojo veliko zalogu vsakovrstnega pohištva, oredja, podi in vse kar spada v to stroko.

V obeno zadovoljnost vodim trgovino že nad 13 let, blago razpoložljam na željo odjemalev na vse kraje Združenih držav.

Na razpolago največji slovenski pogrebni zavod, automobile Ženitovanje in druge svrhe. Telefon: Ohio State Princeton St. 1881 in Beli Hosedale St. 1881.

POBERNIK IN TRGOVEC

Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave.
podružnica na 6017-19 St. Clair Ave., CLEVELAND, OHIO.

5000 DELAVCEV

moramo preskrbeti s najboljšimi oblikami, katere izdelujemo sami po naročilu, kakor tudi s tovarniškimi izdelki po primernih cenah. Najiskrenejše se priporoča

SLOVENSKA TVRDKA**JOHN GORNICK**

6105 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

NARODNA IN SPORTNA TRGOVINA

Velika zaloga spodnjega perila za poletje, raznovrstnih srajcev, kravat, žepnih robov, nogavic in t. d. Poštevno se priporoča velika zaloga trdišč in mehkih klobukov, kap, vedno najnovije vrste in barve.

DAJEMO OPEKE ZA S. N. DOM.**KROJAŠTVO****BELAJ & MOČNIK**
6205 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Vsestranska poahlvalna postrežba. Najmodernejše blago od najboljšega pa do najcenejšega vedno v zalogi pri nas.

pis Gregor Korobač pl. Gajžla.

njegov tovariš meldat formanu, da so ga odpeljali v ambulanci—pravi — all right. — Ko ti zobozdravnik izpuli zob, pravi — all right, pa če te še tako boli. — Kadarsel policej tatu ali pijanca spravi v patrolni voz, pravi — all right. Ko ti prijatelj posodi desetak pravi — all right. (Taki prijatelji so v resnici all right, samo malo jih je.) Ko mu ga vrneš zopet pravi — all right. (Misli si kajpa: saj to je pa v resnici all right fant, ker je vrnil denar!) — Ko je Wilson zvedel, da je zopet izvoljen predsednikom, je dejal — allright. Ko so Hughesu povedali, da je poražen, vdal se je svoj kismet in rekel — all right. Ko in mrzlem zimskem jutru gospodinja pokliče boarderja, češ, da je čas vstati, pravi ta — all right, pa če še tako težko vstanet in bi se pravzaprav najrajski pridušil. Kadarsel kuharica ozmerja mlekarja, da je bilo včerajno mleko seseden, prati ta — all right in da drugo steklenico. Ko so predsedniku povedali, da nemški pirati s pravo hajduško zavratnostjo potapljamjo ameriške državljane, je dejal ta — je že all right. Ko boss pove superintendentu, da so spravili na površje vseh petdeset ruderjev, ki so bili ubiti v rovu, pravi ta — all right. Ko sodnik zvezže mladi par, pravi — all right in ju spusti v zakonski paradiž. Ko lahkoživa Špelica pove Matiu, da ga ne mara več in da najsi išče druge če hoče, pravi ta — all right, vzame klobuk in odživiga v noč. Ko je rusko ljudstvo vrglo s prestola cara-batuško, smo zavriskali in rekli — to je all right. Ko grocerist pove gospodinji, da stane pek krompirja en dolar, se ta ugrizne v ustne, nakar pravi — all right in poleži dolar na mizo. Ko je Wilson zahteval malenkost sedem milijard dolarjev, da se pomaga zaveznikom zdrobiti militaristično tevtonsko počast, ki ograža svobodo vsega sveta, je kongres dejal — all right in jih dovolil. Ko bo milost božja šla spat in bo Hohenzollerne, Habsburžane in vse kralje, cesarje in podobne parazite počitral vrag, kar bo omogočilo bratstvo med vsemi narodi sveta, viheli bomo klobuke in vsi skupaj kričali: **ALL RIGHT!**

Gajžla.

Z vsebino oglasov ni odgovorno ne upravnštvo ne uredništvo.

KROJAČI POZOR:

Potrebujem dobro izkušenega krojača za delo pri meni ali pa ako je zadovoljen kdo itt z menoj v kompanijo; jaz imam vso potrebenopravno in tudi denarja ne zahtevam, da bi moral kaj založiti, glavno je ako katerega veseli in da je dober krojač. Ako katerega veseli samo za delo ali pa v družbi z menoj naj mi hitro pise ali pa naj se osebno zglaši pri meni na naslov: Frank Žagar, unijski krojač, 1007 Hickory St., Joliet, Ill.

WESTERN HOTEL
European JOHN STUCKEL, lastnik.
Vabi vse cenjene Slovence in Hrvate, da ga posetijo.
117-119 Sangamon St., Lincoln, Ill.
Phone 641.

LOUIS WEITKAMPER
lastnik.
Mesnica in gostilna, se priporoča vsem rojakom za običaj obisk ima sveže piće in izvrstre smotke.
Telf. 116.
204-206 S. Chicago St., Lincoln, Ill.

PRODAJAM

BELO VINO SODČEK PO... \$40.00

RUDEČO VINO SODČEK PO. 30.00

TROPINOVO ŽGANJE, GAL. 3.00

Naročili je priložiti gotovi denar ali poštne nakaznice.

Z velespoštovanjem

A. W. EMERICH
vinska trgovina in distillacija Ignac.

16205 St. Clair Ave., Collinwood Sta.

CLEVELAND, OHIO.

FRANK FUZER SALOON.

Pri meni se dobi stanovanje in hrana ob vsaki priliki. Posebno pozornost obračam do potnikov. Imam dobro vino, sveže pivo in razne likerje. Dobra in točna postrežba.

228 Reed St.—Tel. Han. 3843 y.
MILWAUKEE, WISC.

James F. Stepić,
predsednik.
Christian R. Wallack,
I. podpreds.
Emmanuel Beranek,
II. podpreds.
Adolph J. Krasa,
blagajnik.

Raziskovalni
Michael Zimmer, Michael
Emanuele Beranek, Emanuel
Dr. Anton Blazek, Anton
Abel Davis, Abel
John Fucik, John
A. V. Geringer, A. V.
John C. Krass, John C.
James F. Stepić, James F.
C. R. Wallack, C. R.

AMERICAN STATE BANK
1828—27 Blue Island Ave., blizu 18-sto ulic.
CHICAGO, ILL.

Glavnica in prebitek \$500, N. 900

ODPRTO: Pondeljek in v četrtek do 8½ zvezde
vse druge dneve pa do 5½ popoldne.

POZOR!

Radi nestalnosti cen kronske vrednosti, nam je nemogoče obdržati stalno ceno. Pošiljali bodoemo denar še nadalje po najnižji tekoče vrednosti kron. Upražljajte, ali nam pa pišete za cene.

Večje svote še po nižjih cenah.

Pošiljamo denar v starci kraj in jamčimo da se pošteno izplača ali pa Vam v

Direktna zveza s Prvo Hrvatsko hranilnico in posojilnico, grebu in njenimi podružnicami.

Pošiljamo denar vojnim vjetnikom v Srbijo, Rusijo, Angliji in Francosko.

Govorimo vse slovenske jezike.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar za črno denar." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hrani dokler ste je zdrav in mladi, da boste imeli nekaj za starci in onemogoč leta.

Vsek človek mora paziti in hrani, ke le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga daje date nastan, se lahko ceni kot itemljini kamen poslopja za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Žrno do zraza pogreča: kamen na kamen palača". Najteje je potekel ali brez početka ni nikdar ničesar. Zatorej pričenite vlagati vaš denar je danes, ampak pazite, da ga nagnate v gotovo v varno banko. Z vlogo enega dolarja dobite vašo bančno knjižico.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.

Pošiljamo denar v Italijo, Rusijo in Francosko.

Prodajemo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v našem varno hranilne predale.

Sprejemo upise za parobrodno potovanje v staro domovino po vojni.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vloge in prebitek znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrda
Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebitvine za društ. in zasebno.

Delo prve vrste. Cene niske. Slovenske cenike pošljame zaston.

F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2144-45-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

FRANK STONICH

brat zlatarjev Jacoba in Johna Stonicha, se priporoča cenjenira rojstkom Štrom Amerike.

Kadar potrebujete ali kupujete zlatnino n. pr. ure, verzile, prstane, broške itd., se obrnite name, ker boste dobili blago pre vrste.

VSE GARANTIRANO!

V zalogi imam znake, prstane, priveske, broške raznih jednot in zvez.

FRANK STONICH

7 W. Madison St., Savings Bank Bldg., Rm. 605, CHICAGO, Ill.

NAZNANILLO IN OBJAVA.

Naznani želimo Slovencem in Hrvatom mesta Ely in okolici, da smo odprli mesničko in grocerijo v novih prostorih. Torej vabim vse Slovence in Hrvate, da pridejo in si ogledajo naše sveže blago, v mesecu dobiti vsakršno slanino, domače kranjske klobase, sploh vse želeno. Želite v jedilni prodajalni pa vse grocerijsko sveže in prve vrste blago. Cene so zmerne in prepirčeni smo, da Vam se bode žal na denar, ki ga boste potrošili za naše blago, sicer pa mi jandimo vse naše blago in vam točno priporočamo v mnogočestvilni obisk. Ujedno se van je ne pred zahvaljujmo za vašo naklonjenost.

Koval & Son, Ely, Minn.

Tel. Princeton 1944-W

New York Dry Cleaning Company

BRATA KUNSTEL. lastnika

6220 St. Clair Ave., Cleveland, O.